

TAKOMA OYJ

Tasekirja 1.11.2015-31.7.2016

Tilintarkastamaton

Vanhantalontie 3, 39700 Parkano

Y-tunnus: 0597397-9

Säilytys: 31.10.2026 asti, KPL 2:10.1 §

TILINPÄÄTÖS OSATILIKAUDELTA

1.11.2015-31.7.2016

sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus	3
KONSERNIVÄLITILINPÄÄTÖS (IFRS)	
Konsernin tunnusluvut.....	7
Tunnuslukujen laskentakaavat	8
Konsernin tuloslaskelma	9
Konsernin laaja tuloslaskelma	9
Konsernin tase.....	10
Konsernin rahavirtalaskelma	11
Konsernin laskelma oman pääoman muutoksista	12
Konsernivälitilinpäätöksen liitetiedot	13
1. Toimintasegmentit.....	22
2. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	23
3. Liikevaihto	23
4. Liiketoiminnan muut tuotot.....	23
5. Materiaalit ja palvelut	23
6. Liiketoiminnan muut kulut	23
7. Poistot ja arvonalentumiset.....	23
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	24
9. Rahoitustuotot	24
10. Rahoituskulut	24
11. Tuloverot.....	24
12. Osakekohtainen tulos.....	24
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	25
14. Aineettomat hyödykkeet	26
15. Muut rahoitusvarat	27
16. Laskennalliset verot	28

17. Vaihto-omaisuus	29
18. Myyntisaamiset ja muut saamiset	29
19. Rahavarat.....	29
20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot.....	30
21. Varaukset	30
22. Rahoitusvelat	31
23. Pääomalainat, ostovelat ja muut velat	31
24. Rahoitusriskien hallinta	32
25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.....	34
26. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut.....	35
27. Muut vuokrasopimukset	36
28. Ehdolliset velat ja hankintasitoumukset.....	36
29. Lähipiiritapahtumat.....	36
30. Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	36

EMOYHTIÖN VÄLITILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma	37
Emoyhtiön tase	38
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	39
Emoyhtiön välitilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	40
Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot.....	41
Emoyhtiön taseen liitetiedot.....	42
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	45
Osakkeet ja osakkeen omistajat.....	46

HALLITUKSEN toimintakertomus

LIKEVAIHTO JA TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Konsernin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto katsauskaudella oli 8,30 (10,08) milj. euroa, laskua vertailukauteen 17,5 %. Konsernin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihdosta tuli voimansiirron valmistuksesta laivanrakennus- ja offshore-teollisuuteen 91 % (91 %), energia- ja prosessiteollisuuden laitevalmistajille 4 % (5 %) sekä muun teollisuuden tarpeisiin 5 % (4 %).

Jatkuvien toimintojen liikevoitto oli -0,82 (-0,36) milj. euroa. Jatkuvien toimintojen liikevoitto-% oli -9,9 % (-3,6 %) katsauskauden liikevaihdosta.

KATSAUSKAUDEN TULOS

Konsernin nettorahoituskulut olivat -0,14 (-0,21) milj. euroa. Jatkuvien toimintojen tulos ennen veroja oli -0,96 (-0,57) milj. euroa. Konsernin katsauskauden kokonaistulos oli -0,96 (-0,33) milj. euroa, josta lopetettujen toimintojen osuus 0,00 (0,25) milj. euroa. Vertailukauden lopetettujen toimintojen katsauskauden tulokseen sisältyy konkurssipesistä tuloutuneet erät yhteensä 0,25 milj. euroa. Osakekohtainen tulos oli -6,1 (-2,1) senttiä, josta jatkuvien toimintojen osuus oli -6,1 (-3,7) senttiä ja lopetettujen 0,0 (1,6) senttiä. Sijoitetun pääoman tuotto oli -26,4 (-8,8) %.

KONSERNIN RAHOITUSASEMA

Pirkanmaan käräjäoikeus on hyväksynyt yhtiöiden saneerausohjelmat 30.9.2014 ja tase-erät on luokiteltu tilinpäätökseen saneerausohjelman mukaisesti. Takoma Oyj:n saneerausohjelma päättyi 31.3.2022 ja Takoma Gears Oy:n 31.3.2021.

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta katsauskaudelta oli 0,16 (2,04) milj. euroa. Käyttöpääoman muutoksien vaikutus oli 0,58 (1,73) milj. euroa.

Käyttöpääoma oli 2,80 (3,95) milj. euroa katsauskauden lopussa. Käyttöpääoman pieneneminen johtui pääasiassa vaihto-omaisuuden pienenemisestä.

Investointien nettorahavirta oli -0,13 (-0,08) milj. euroa.

Rahoituksen nettorahavirta oli -0,12 (-1,88) milj. euroa. Vertailukauden merkittävin muutos oli factoring-velan pieneneminen.

Likvidejä varoja konsernilla oli katsauskauden lopussa 0,44 (0,63) milj. euroa, josta emoyhtiön käytettävissä 0,01 (0,02) milj. euroa. Pitkäaikaisia saneerausvelkoja konsernilla oli yhteensä 3,77 (4,51) milj. euroa, joista korollisia 1,78 (2,09) milj. euroa. Lyhyt-

aikaisia saneerausvelkoja konsernilla oli 0,80 (0,67) milj. euroa, joista korollisia yhteensä 0,38 (0,31) milj. euroa. Välitilinpäätöshetkellä factoring-luoton limiitti oli 3,0 milj. euroa, josta oli käytössä 0,05 milj. euroa.

Konsernin oma pääoma oli katsauskauden lopussa -1,08 (0,23) milj. euroa.

Katsauskauden lopussa konsernin omavaraisuusaste oli -13,5 (2,2) %.

TILAUSKANTA JA TILAUSKERTYMÄ

Tilaukanta oli 2,90 (5,92) milj. euroa, jossa pienennystä oli 51,0 %. Vertailukelpoinen tilaukertymä oli 6,11 (9,55) milj. euroa, jossa pienennystä oli 3,43 milj. euroa eli 36,0 %.

INVESTOINNIT

Katsauskauden aikana yhtiö ei tehnyt merkittäviä investointeja ja bruttoinvestoinnit olivat 0,14 (0,07) milj. euroa. Suunnitelman mukaiset, yhtiön käytössä olleiden koneiden, poistot olivat 0,49 (0,49) milj. euroa.

KONSERNIRAKENTEN MUUTOKSET

Katsauskaudella konsernirakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia.

TAKOMAN TAVOITTEET

Saneerausohjelman toteuttamiseksi yhtiön ja sen johdon tavoitteena tulee olemaan voimansiirtoliiketoiminnan sekä lyhyen että pitkän aikavälin kehityksen varmistaminen. Tämä tulee tapahtumaan henkilöstön osaamista kehittämällä sekä varmistamalla saneerausohjelman puitteissa tuottavuutta ja kyvykkyyttä parantavien investointien toteuttaminen.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Takoman varsinainen yhtiökokous 2.2.2016 hyväksyi esitetyn tilinpäätöksen 1.11.2014-31.10.2015 ja päätti, että osinkoa ei tilikaudelta 2015 jaettu. Yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajana toimineille henkilöille.

Takoma Oyj:n hallitus vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi neljä. Nelijäseniseen hallitukseen valittiin Tapio Tommila, Harri Kumpu, Esa Pyöriä ja Miikka Laine. Hallitus piti järjestäytymisko-

kouksensa heti yhtiökokouksen jälkeen ja valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Tapio Tommilan ja varapuheenjohtajaksi Miikka Laineen.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin KHT Markku Launis ja KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Lauri Kallaskari.

YLIMÄÄRÄISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Takoman ylimääräinen yhtiökokous 19.5.2016 valitsi KHT Markku Launin tilalle toiseksi tilintarkastajaksi KHT Janne Nurmela.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Takoman hallituksella ei ole voimassa olevia valtuuksia omien osakkeiden hankkimisesta eikä valtuutta päättää osakeannista.

HENKILÖSTÖ

Takoman jatkuvien toimintojen henkilöstömäärä katsauskauden lopussa oli 84 (91). Henkilöstömäärä katsauskaudella keskimäärin oli 85 (92).

Toimihenkilöitä oli katsauskauden lopussa 22 (22) ja tuotannon työntekijöitä 62 (69).

Katsauskauden lopussa voimansiirron komponenttivalmistuksessa työskenteli 83 (91) henkilöä. Emoyhtiön palveluksessa työskenteli 1 (0) henkilö.

MUUTOKSET YLIMMÄSSÄ JOHDOSSA

Yhtiön ylimmässä johdossa ei katsauskaudella ole tapahtunut muutoksia.

OSAKKEEN KURSSIKEHITYS JA OSAKEVAIHTO

Takoman markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 3,81 (5,01) milj. euroa. Osakkeen päätöskurssi 31.7.2016 oli 0,24 (0,32) euroa. Katsauskauden aikana Takoman osakevaihto oli 668 334 (1 092 099) osaketta. Osakevaihto vastaa 4,3 (7,0) %:a koko osakekannasta.

Osakkeenomistajien kokonaismäärä oli 1.134 (1.162) katsauskauden lopussa.

OSAKEPÄÄOMA

Takoman osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä ei muuttunut katsauskauden aikana. Takoman osakepääoma on katsauskauden päättyessä 939 856 euroa ja liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärä 15 664 266 kappaletta. Osakkeen nimellisarvo on 0,06 euroa. Yhtiön vähimmäispääoma on 600.000 euroa ja enimmäispääoma 60.000.000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa ja alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

OMAT OSAKKEET

Yhtiön hallussa ei ole omia osakkeita.

JOHDON OSAKEOMISTUS

Katsauskauden lopussa 31.7.2016 Takoman hallituksen puheenjohtajalla Tapio Tommilalla on 467 (0,00 %) osaketta ja hallituksen jäsenellä Esa Pyöriällä 18.000 (0,11 %) osaketta.

Yhtiöllä ei ole osakepohjaisia kannustejärjestelmiä.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Yhtiön selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitetään toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä vuosikertomuksessa 2015. Takoma Oyj:n hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt selvityksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 18.11.2015.

Toimintakertomuksesta erillisessä selvityksessä on kuvattu yhtiön taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet sekä kuvattu hallituksen kokoonpano ja toiminta mukaan lukien tiedot toimitusjohtajasta.

Yhtiön hallitus huolehtii tarkastusvaliokunnan tehtävistä: taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta, sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja tilintarkastuksen seurannasta sekä tilintarkastajan riippumattomuuden ja tilintarkastuksen oheispalvelujen arvioinnista.

RISKIENHALLINTA

Takoman hallitus on vastuussa yhtiön riskienhallinnasta ja valvoo sen toteutumista. Hallitus on hyväksynyt yhtiön riskienhallintapolitiikan keväällä 2009 ja päivittänyt sitä kokouksessaan 18.5.2016. Takoman riskienhallinnan tavoitteena on turvata liiketoiminnan häiriöttömyys, varmistaa yhtiön tavoitteiden saavuttaminen sekä määritetyn kannattavan kasvustrategian toteutuminen.

Takoma luokittelee riskit neljään pääluokkaan helpottaakseen niiden luonteen ja mahdollisten hallintakeinojen ymmärtämistä: Strategiset liiketoimintarisikit, operatiiviset liiketoimintarisikit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit.

Takoma tarkastelee vuosittain hallituksen budjettikokouksen yhteydessä strategisia liiketoimintariskejään. Operatiivisten liiketoimintarisikien tarkastelu on jatkuvaa. Yritysjärjestelyjen ja toiminnan kehityshankkeiden riskejä tarkastellaan hankekohtaisesti.

Rahoitustilanteestaan johtuen yhtiö ei ole kyennyt strategiassa määriteltyyn toiminnan laajentamiseen erityisesti yritysostoin vaan se on keskittänyt voimavaroja liiketoiminnan fokusointiin ja rakenteiden uudelleen organisointiin.

Rahoitusriskien hallinnasta ja tavoitteista annetaan tarkempia tietoja katsauskauden 1.11.2015-31.7.2016 konsernivälitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Takoman vahinkoriskejä tarkastellaan vakuutusyhtiöiden kanssa vuosittain, työterveys- ja työturvallisuusriskejä käsitellään työsuojelupiirien tarkastuskäyntien yhteydessä ja työterveyden toimintasuunnitelman mukaan. Paloturvallisuustarkastukset tehdään vuosittain, merkittäviä ympäristöriskejä tarkastellaan vuosittain johdon katselmusten yhteydessä.

RISKIT JA LIIKETOIMINNAN EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Euroopan talouden hidas kasvu ja markkinoiden epävarmuus ovat vaikuttaneet Takoman investointihyödykkeitä valmistavien asiakkaiden kysyntään jo pitkään. Vaikka yhtiön tavoitteena on kasvattaa asiakaspohjaansa, nykyinen volyymi on tullut muutamalta pääasiakkaalta. Siten asiakasriippuvuus on edelleen yhtiön liiketoimintaan huomattavasti vaikuttava riski.

Lähtulevaisuudessa Takoman toiminnalliset ja rahoitusriskit liittyvät hyväksytyn yritysaneerausohjelman lyhennysohjelman toteuttamiseen ja Takoman kykyyn hankkia riittävä rahoitus rahoitukseen käyttöpääomatarpeensa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit.

Liiketoiminnan volyymin kasvattaminen ja uusien asiakkaiden saaminen on kriittistä yhtiön heikon kannattavuuskehityksen korjaamiseksi ja maksuvalmiuden säilyttämiseksi. Heikentyneestä tilanteesta johtuen Takoma on aloittanut keskustelut päärahoittajien kanssa saneerausohjelman muutosten osalta ja katsauskaudella on päärahoittajien osalta sovittu yhden lyhennyserän siirrosta saneerausohjelman loppuun.

Mikäli Takoman näkymät edelleen heikkenevät, saattaa se johtaa konsernilikearvon arvonalentumiseen.

Emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintopalveluveloitukset.

MARKKINANÄKYMÄT

Offshore-markkina on edelleen erittäin alhaisella tasolla. Öljyn hinta on jäänyt alhaiseksi, jopa alle tuotantokustannusten. Tämä on vähentänyt merkittävästi uusinvestointeja. Tilanteeseen ei ole näkyvissä nopeaa muutosta. Kysyntä on kuitenkin pysynyt kohtuullisella tasolla risteilyalusten ja muiden alusten potkurilaitteiden osalta. Erityisesti Euroopan telakoiden risteilyalusten tilauskanta on hyvä ja jatkunee sellaisena ainakin vuoteen 2020 asti. Kilpailu laivojen kansilaitteissa on kuitenkin erityisen kireää, mikä osaltaan heikentää myös Takoman näkymiä. Markkinoiden suunta on edelleen voimakkaasti laskeva. Kilpailu jatkuu kovana, sillä muutkin alan toimijat kärsivät kysynnän supistumisesta ja lyhyestä tilauskannasta. Tämä näkyy myös Takoman heikentyneenä tilauskantana.

SANEERAUSOHJELMA JA TOIMINNAN JATKUVUUS

Tilinpäätös osatilikaudelta on laadittu toiminnan jatkuvuuden oletusta noudattaen. Tämä edellyttää, että saneerausvelkojen lyhennysohjelman muutoksesta onnistutaan sopimaan päärahoittajien kanssa ja että suunnitellut tehostamistoimet saadaan toteutettua.

Pirkanmaan käräjäoikeus hyväksyi Takoma Oyj:n sekä Takoma Gears Oy:n yritysaneerausohjelmat 30.9.2014. Saneerausohjelmassa Takoma Gears Oy:n saneerausvelkoja ei leikattu lainkaan, koska saneerausohjelmaehdotuksessa esitettiin perustellusti, että Takoma Gears Oy pystyy maksamaan kaikki saneerausvelkansa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit tuorahoituksellaan sekä osin uusia luottoja nostamalla konerahoitustarpeisiin. Takoma Oyj:n saneerausvelkoja leikattiin 35 % ja sen saneerausvelkojen hoito perustuu konkurssiin asetettujen tytäryhtiöiden konkurssipesien jako-osuuksiin tai muuhun rahoitukseen. Yhtiö ei voi jakaa osinkoa tai antaa pääomanpalautusta, kunnes saneerausohjelma on päättynyt. Saneerausohjelman valvojaksi on asetettu asianajaja Jussi Laakkonen Asianajatoimisto Fennolaw Oy:stä.

Liiketoiminnan volyymin kasvattaminen ja uusien asiakkaiden saaminen sekä oman toiminnan edelleen tehostaminen on kriittistä yhtiön selviämiseksi saneerausohjelmasta. Heikentyneestä tilanteesta johtuen Takoma on aloittanut keskustelut päärahoittajien kanssa saneerausohjelman muutosten osalta ja katsauskaudella on päärahoittajien osalta sovittu yhden lyhennyserän siirrosta saneerausohjelman loppuun.

Takoman emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintopalveluveloitukset.

Katsauskauden aikana Takoma konsernin ulkopuolisia saneerausvelkoja on lyhennetty 0,44 miljoonaa euroa. Seuraava saneerausohjelman mukainen lyhennyspäivä on 30.9.2016. Takoma Oyj:n saneerausohjelma päättyy 31.12.2022 ja Takoma Gears Oy:n 31.3.2021.

Pitkäaikaisia saneerausvelkoja konsernilla oli 31.7.2016 yhteensä 3,77 milj. euroa, joista korollisia 1,78 milj. euroa. Lyhytaikaisia saneerausvelkoja konsernilla oli 31.7.2016 yhteensä 0,80 milj. euroa, joista korollisia yhteensä 0,38 milj. euroa.

Hallitukselle raportoidaan kuukausittain Takoman toiminnallinen kehitys ja hallitus tarkastelee kokouksissaan toiminnan kehitystä sekä sen edellyttämää rahoitusta. Saneerausohjelman perustana ovat olleet tietyt kannattavuuteen ja rahoitukseen liittyvät oletukset, joita päivitetään kuukausittain sekä mikäli olosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

TAKOMAN NÄKYMÄT TILIKAUDELLE 2016 JA 2017

Takoma ei anna liikevaihto- tai tulosohejausta.

TULOKSEN KÄSITTELY

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat katsauskauden päättyessä -1.997.827,75 (794.459) euroa. Voitonjakokelpoisten varojen ollessa negatiiviset ei osingonjako ole mahdollista. Myöskään saneerausohjelman aikana yhtiön hallitus ei voi ehdottaa osingonjakoa.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ei olennaisia raportoitavia katsauskauden jälkeisiä tapahtumia.

KONSERNIN

tunnusluvut

<i>(milj. euroa)</i>		
	31/07/16	31/07/15
TOIMINNAN LAAJUUS JA KANNATTAVUUS		
Liikevaihto *	8,3	10,1
Liikevoitto *	-0,8	-0,4
% liikevaihdosta	-9,9	-3,6
Voitto ennen veroja *	-1,0	-0,6
% liikevaihdosta	-11,5	-5,6
Jatkuvien liiketoimintojen tulos *	-1,0	-0,6
Lopetettujen liiketoimintojen tulos *	0,0	0,3
Tilikauden tulos	-1,0	-0,3
Bruttoinvestoinnit	0,1	0,1
Henkilöstö keskimäärin	85	92
Oman pääoman tuotto (ROE), %	n/a	-109,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-26,4	-8,8
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA		
Taseen loppusumma	8,5	10,4
Velat yhteensä	9,5	10,1
Osakepääoma	0,9	0,9
Muu oma pääoma	-2,0	-0,7
Omavaraisuusaste, %	-13,5	2,2
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	n/a	n/a
Osingonjako		
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT		
Tulos/osake, euroa *	-0,061	-0,037
Tulos/osake lopetetut liiketoiminnot, euroa	0,000	0,016
Tulos/osake, laimentamaton ja laimennettu, euroa	-0,061	-0,021
Oma pääoma/osake, euroa	-0,07	0,01
P/E-luku	n/a	n/a
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	3,8	5,0
Osakkeiden vaihto pörssissä		
vaihdon arvo, milj. euroa	0,2	0,4
vaihdon määrä, 1 000 kpl	668	1 092
osuus osakkeiden kokonaismäärästä, %	4,3	7,0
OSAKKEIDEN KURSSIKEHITYS, EUROA		
ylin	0,31	0,48
alin	0,20	0,31
keskikurssi	0,27	0,40
kauden lopussa	0,24	0,32
Osakkeiden lukumäärä, osakeantioikaistu		
keskimäärin, 1 000 kpl	15 664	15 664
kauden lopussa, 1 000 kpl	15 664	15 664

*) Tilikaudet 2013-2015 tuloslaskelmat on jaettu nykyisen raportointikäytännön mukaisesti jatkuvien toimintojen ja lopetettujen toimintojen tulokseen.

TUNNUSLUKUJEN

laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Tilikauden tulos} \times 100}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sij. pääoman tuotto (ROI), %	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{rahoituskulut} \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Osakekohtainen tulos, euroa	$\frac{\text{Osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Oma pääoma per osake, euroa	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Osinko/tulos,%	$\frac{\text{Tilikaudella jaettu osinko} \times 100}{\text{Tilikauden tulos}}$
Efekttiivinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osinko/osake} \times 100}{\text{Osakkeen kurssi tilikauden lopussa}}$
P/E-luku	$\frac{\text{Osakkeen kurssi tilikauden lopussa}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä x kurssi tilikauden lopussa

KONSERNIN

tuloslaskelma (IFRS)

	Liitetieto	1.11.2015-31.7.2016	1.11.2014-31.7.2015
Liikevaihto	1,3	8 302 830	10 076 099
Liiketoiminnan muut tuotot	4	57 808	77 919
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		-1 325 642	198 463
Materiaalit ja palvelut	5	-3 272 559	-5 149 630
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	8	-2 594 423	-3 259 185
Poistot ja arvonalentumiset	7	-487 980	-490 583
Liiketoiminnan muut kulut	6	-1 502 903	-1 816 508
Liikevoitto		-822 869	-363 425
Rahoitustuotot	9	12	248
Rahoituskulut	10	-135 734	-205 857
Tulos ennen veroja		-958 591	-569 034
Tuloverot	11	0	-6 069
Tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista		-958 591	-575 103
Voitto/tappio lopetetuista liiketoiminnoista	2	0	250 000
Tilikauden tulos		-958 591	-325 103
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-958 591	-325 103
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:	12		
laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu			
osakekohtainen tulos		-0,061	-0,021

KONSERNIN

laaja tuloslaskelma (IFRS)

	1.11.2015-31.7.2016	1.11.2014-31.7.2015
Tilikauden tulos	-958 591	-325 103
Muut laajan tuloksen erät		
Rahavirran suojaukset verojen jälkeen	0	0
Muuntoerot	-704	-526
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-959 295	-325 629
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	-959 295	-325 629

KONSERNIN

tase (IFRS)

euroa	Liitetieto	31/07/16	31/07/15
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	1 913 635	2 442 000
Liikearvo	14	2 538 429	2 538 429
Muut aineettomat hyödykkeet	14	52 126	33 678
Muut rahoitusvarat	15	26 084	31 643
		4 530 273	5 045 750
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	17	2 237 472	3 486 422
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	1 259 900	1 194 782
Rahavarat	19	436 175	633 146
		3 933 547	5 314 350
VARAT YHTEENSÄ		8 463 821	10 360 100
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	20		
Osakepääoma		939 856	939 856
Ylikurssirahasto		421 849	421 849
Muuntoerot		-704	-526
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		4 902 967	4 902 967
Kertyneet voittovarot		-7 344 356	-6 033 302
Oma pääoma yhteensä		-1 080 388	230 844
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	16	21 444	21 444
Pääomalainat	23	1 515 235	1 305 235
Velat saman konsernin yrityksille	23	455 513	535 666
Muut pitkäaikaiset velat	23	3 312 056	3 974 185
		5 304 248	5 836 530
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	23	2 701 990	2 615 482
Velat saman konsernin yrityksille	23	1 268 830	1 275 431
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0	3 348
Varaukset	21	217 818	177 886
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	22	51 323	220 579
		4 239 961	4 292 726
Velat yhteensä		9 544 209	10 129 256
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		8 463 821	10 360 100

KONSERNIN

rahavirtalaskelma (IFRS)

euroa	Liitetieto	1.11.2015-31.7.2016	1.11.2014-31.7.2015
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto		-958 591	-325 103
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	26	482 539	490 583
Korkokulut ja muut rahoituskulut		135 734	205 857
Korkotuotot		-12	-248
Osinkotuotot		0	0
Verot		0	6 069
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		-340 331	377 158
Käyttöpääoman muutokset:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		612 761	3 116 841
Vaihto-omaisuuden muutos		1 182 042	-217 202
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-1 245 172	-1 109 973
Varausten muutos		29 307	26 390
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		238 606	2 193 214
Maksetut korot		-77 311	-143 305
Saadut korot		12	248
Maksetut verot		0	-6 069
Liiketoiminnan nettorahavirta		161 307	2 044 088
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-136 429	-72 489
Investoinnit muihin sijoituksiin			
Myydyt liiketoiminnot			-5 151
Muiden osakkeiden luovutustulot		8 000	
Saadut osingot			
Investointien nettorahavirta		-128 429	-77 640
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten sisäisten lainojen muutos		40 675	-61 656
Lyhytaikaisten saamisten muutos		0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-12 575	-1 817 518
Lainojen takaisinmaksut		-143 710	0
Rahoitusleasingvelkojen maksut			
Rahoituksen nettorahavirta		-115 609	-1 879 174
Rahavarojen muutos			
Rahavarat kauden alussa		518 945	546 073
Kurssierot		-39	-201
Rahavarat kauden lopussa	19	436 175	633 146

KONSERNIN

laskelma oman pääoman muutoksista (IFRS)

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

euroa	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.11.2014	939 856	421 849	4 902 967	-325	-5 705 680	558 667
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					-325 103	-325 103
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)						
Rahavirran suojaukset						
Muuntoero				-201		-201
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-201	-325 103	-325 304
Muu ero					-2 520	-2 520
Oma pääoma 31.7.2015	939 856	421 849	4 902 967	-526	-6 033 303	230 844
Oma pääoma 1.11.2015	939 856	421 849	4 902 967	-665	-6 386 469	-122 462
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					-958 591	-958 591
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)						
Rahavirran suojaukset						
Muuntoero				-39		-39
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-39	-958 591	-958 630
Muu ero					704	704
Oma pääoma 31.7.2016	939 856	421 849	4 902 967	-704	-7 344 356	-1 080 388

KONSERNIVÄLITILINPÄÄTÖKSEN liitetiedot

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Takoma on erikoistunut vaativien voimansiirtokomponenttien valmistukseen. Hydrauliikan kokonaisjärjestelmien ja alihankintakoneistuksesta on luovuttu tilikauden 2014 aikana ja niihin liittyvät toiminnot ja resurssien kulut on esitetty päättyneissä liiketoiminnoissa.

Konsernin emoyritys on Takoma Oyj. Emoyrityksen kotipaikka on Tampere ja sen rekisteröity osoite on c/o Takoma Gears Oy Vanhantalontie 3, 39700 Parkano. Takoma Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Takoma Oyj:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä Small Cap -listalla.

Jäljennös konsernivälitilinpäätöksestä on saatavissa yhtiön www-osoitteesta www.takoma.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista c/o Takoma Gears Oy Vanhantalontie 3, 39700 Parkano. Takoma Oyj:n suurin osakkeenomistaja on Panostaja Oyj, kotipaikka Tampere. Takoma -konserni kuuluu Panostaja -konserniin.

KONSERNIVÄLITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Laatimisperusta

Tilinpäätös osatilikaudelta on korvattu terminologisista syistä sanalla välitilinpäätös. Tilintarkastamaton konsernivälitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.10.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernivälitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernivälitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahavaroja, käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä johdannaisinstrumentteja. Välitilinpäätöstiedot esitetään euroina ja se on esitetty kululajikohtaista tuloslaskelmakaavaa noudattaen. Konsernivälitilinpäätös on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

TOIMINNAN JATKUVUUS

Välitilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuden oletusta noudattaen. Tämä edellyttää, että saneerausvelkojen lyhennysohjel-

man muutoksesta onnistutaan sopimaan päärahoittajien kanssa ja että suunnitellut tehostamistoimet saadaan toteutettua.

Pirkanmaan käräjäoikeus hyväksyi Takoma Oyj:n sekä Takoma Gears Oy:n yrityssaneerausohjelmat 30.9.2014. Saneerausohjelmassa Takoma Gears Oy:n saneerausvelkoja ei leikattu lainkaan, koska saneerausohjelmaehdotuksessa esitettiin perustellusti, että Takoma Gears Oy pystyy maksamaan kaikki saneerausvelkansa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit tulorahoituksellaan sekä osin uusia luottoja nostamalla konerahoitustarpeisiin. Takoma Oyj:n saneerausvelkoja leikattiin 35 % ja sen saneerausvelkojen hoito perustuu konkurssiin asetettujen tytäryhtiöiden konkurssipesien jako-osuuksiin tai muuhun rahoitukseen. Yhtiö ei voi jakaa osinkoa tai antaa pääomanpalautusta, kunnes saneerausohjelma on päättynyt. Saneerausohjelman valvojaksi on asetettu asianajaja Jussi Laakkonen Asianajotoimisto Fennolaw Oy:stä.

Liiketoiminnan volyymin kasvattaminen ja uusien asiakkaiden saaminen sekä oman toiminnan edelleen tehostaminen on kriittistä yhtiön selviämiseksi saneerausohjelmasta. Heikentyneestä tilanteesta johtuen Takoma on aloittanut keskustelut päärahoittajien kanssa saneerausohjelman muutosten osalta ja katsauskaudella on päärahoittajien osalta sovittu yhden lyhennyserän siirrosta saneerausohjelman loppuun.

Takoman emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintopalveluveloitukset.

Katsauskauden aikana Takoma konsernin ulkopuolisia saneerausvelkoja on lyhennetty 0,44 miljoonaa euroa. Seuraava saneerausohjelman mukainen lyhennyspäivä on 30.9.2016. Takoma Oyj:n saneerausohjelma päättyy 31.12.2022 ja Takoma Gears Oy:n 31.3.2021.

Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

Konserni on soveltanut 1.11.2014 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja, joilla ei ole ollut merkitystä konsernin tilinpäätökseen:

- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuiksista muissa yhteisöissä (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi sisältää liitetietovaatimukset koskien erilaisia osuuksia muissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, erityistä tarkoitusta varten perustetut yhtiöt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhtiöt.

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi määrittää olemassa olevien periaatteiden mukaisesti määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida
- IAS 27 (uudistettu 2011) Erillistilinpäätös (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een.
- IAS 36:n Omaisuuserien arvon alentuminen muutos Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos täsmentää liitetietovaatimuksia, jotka koskevat sellaisia rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joihin on kohdistunut arvonalentumiskirjauksia.
- Muutos IFRS 10:n, 11:n ja 12:n siirtymäsääntöihin. IFRS 10:n, 11:n ja 12:n siirtymäsääntöjä helpotetaan siten, että oikaistuja vertailutietoja vaaditaan vain yhdeltä tilikaudelta. Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömiä strukturoituja yhteisöjä koskevia vertailutietoja ei tarvitse esittää IFRS 12:n käyttöönottoa edeltäviltä tilikausilta.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi painottaa yhteisten järjestelyiden kirjanpidollisessa käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Standardi lisäksi edellyttää yhteisyritysten raportoinnissa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu.
- IAS 28 (uudistettu 2011) Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena.
- IAS 39:n Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen muutos Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos koskee suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä tilanteissa, joissa johdannaisopimus siirretään ns. keskusvastapuolelle. Standardimuutoksen myötä suojauslaskentaa voidaan jatkaa tiettyjen ehtojen täytyessä kyseisissä siirtotilanteissa.
- IFRIC 21 Levies (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta käsittelee julkisista maksuista maksajaosapuolelle mahdollisesti syntyvän veloitteen kirjanpitoikäisyyttä. Tulkinnalla ei tule olemaan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Työntekijöiden tai kolmansien osapuolten maksusuorituksia koskeva muutos IAS 19:ään ”Työsuhde-etuudet” (so-

vellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

- Muutos IAS 32:een rahoitusinstrumentit: esittämistapa (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tarkentaa rahoitusvarojen ja -velkojen nettomääräistä esittämistä koskevia sääntöjä ja lisää aihetta koskevaa soveltamisohjeistusta. Standardin muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012 - 2013 (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla), jotka aiheuttavat muutoksia seuraaviin standardeihin: IFRS 1, IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 38, IAS 24, IAS 40
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs 2010 - 2012 ja 2011 - 2013, joulukuun 2013, voimaan 1.7.2014). Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä kahdeksaa standardia.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernivälitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Takoma Oyj ja Takoma Gears Oy. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntyminen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivallasta oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus on huomioitu hankinnan yhteydessä tulosaikutteisesti. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosaikutteisesti tai muihin laajan tuloksen eriin. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Konsernilla ei ole ehdollisia lisäkauppahintoja.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernivälitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Katsauskauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille

esitetään erillisessä tuloslaskelmassa sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomien omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yritys-hankinnalle. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eräänä taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Välitilinpäätöshetkellä Takomalla ei ole määräysvallattomille omistajille kuuluvaa osuutta.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistuosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konsernivälitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyrityksen sekä tytäryritysten toiminta- ja esittämismuutosta. Konserniyhtiöt muuntavat omilla kirjanpidoissaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat tapahtumapäivän kurssija käyttäen toimintavaluuttakseen. Välitilinpäätöksessä valuuttamääräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen välitilinpäätöspäivän valuuttakurssija. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten pankkitilien kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Ei-monetaraiset erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Käytössä olevat aineelliset hyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	25 vuotta
Rakennelmat	10 vuotta
Raskaat koneet	4 -10 vuotta
Moottoriajoneuvot	4 vuotta
Kevyet koneet, laitteet ja kalusto	3-5 vuotta
Atk-laitteet	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta

Hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan. Takoma on luokitellut osan käyttöomaisuudestaan myytävänä olevaksi omaisuudeksi 31.7.2013. Luokitellut koneet on arvostettu myyntikuluilla vähennettyyn todennäköiseen myyntihintaan tai sitä alhaisempaan todelliseen luokitteluhetkellä poistamattomaan hankintamenuon. Myytäväksi luokiteltu omaisuus on myyty tilikausien 2013 ja 2014 aikana.

Jatkuvien toimintojen aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin. Lopetettujen toimintojen aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot sisältyvät lopetettujen toimintojen tulokseen. Markkinahintaan arvostamisesta aiheutuneet käyttöomaisuuden alaskirjaukset on esitetty poistoissa.

Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenua.

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvauksiksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Yhtiö saa säännöllisesti oppisopimus- ja koulutuskorvauksia julkisilta tahoilta. Nämä korvaukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa, vastaavat syntyneet menot esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuneina kuluina.

LIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

1.11.2010 jälkeen tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisestä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Tätä ennen tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS-normiston (IFRS 3 (2004)) mukaisesti.

Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei kirjata poistoja, vaan ne testataan tarvittaessa tai vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU). Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintameno, jos hyödykkeen hankintameno on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä koituu yritykselle vastaista taloudellista hyötyä. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Yhtiöllä ei ole muita aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Muista aineettomista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Asiakassopimukset	2-4 vuotta
Aineettomat oikeudet, lähinnä IT-järjestelmät	3-5 vuotta

Taloudelliset käyttöajat arvioidaan kunkin tilikauden lopussa, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aiemmista arvioista, poistoajkoja muutetaan vastaavasti.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintameno, tai sitä alempana todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden hankintameno on määritelty painotettua keskihintamenetelmää käyttäen. Vaihto-omaisuus perustuu välitilinpäätöspäivän fyysiseen inventaariin tai rullaavaan inventointiin. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokralveltoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joiden mukaan omistamiselle ominaiset riskit ja edut kantaa vuokralle antaja, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Silloin, kun vuokrasopimus sisältää sekä maa-alueita että rakennuksia koskevia osuuksia, arvioidaan kunkin osuuden luokittelu rahoitusleasingsopimukseksi tai muuksi vuokrasopimukseksi erikseen. Silloin kun on tarpeellista luokitella ja määrittää kirjanpitoa varten maa-alueen ja rakennuksen osuus vuokrasopimuksesta, kohdistetaan vähimmäisvuokrat (jotka sisältävät mahdolliset kerralla suoritettavat etukäteismaksut) maa-alueen ja rakennuksen vuokraoikeuksien sopimuksen syntymisajankohdan käypien arvojen suhteessa.

Ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista syntynyt vuokravastuu on esitetty liitetietojen kohdassa 27 Muut vuokrasopimukset.

Käyttämättömistä vuokratiloista aiheutuneet nettovastuut on kirjattu tulosvaikutteisesti Liiketoiminnan muihin kuluihin.

Konserni vuokralle antajana

Konsernilla ei ole vuokralle annettuja hyödykkeitä. Konserni on antanut vuokraamistaan toimisto- ja verastiloista itselleen tarpeettomat tilat edelleen vuokralle. Käyttämättömien vuokratilojen edelleenvuokrauksesta ei tuloudu yhtiölle tuloa eikä menoja ellei edelleenvuokrauksen perusteissa tapahdu tilikauden aikana muutoksia.

ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä (CGU) kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Arvonalentumistestit tehdään aina liikearvolle ja sellaisille aineettomille hyödykkeille, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton tai jotka ovat keskeneräisiä. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerryttävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvon alentumistappio kirjataan siinä tapauksessa, että omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerryttävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen kirjanpitoarvo. Arvon alentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvon alentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio perutaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerryttävissä olevaa rahamäärää. Arvon alentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta missään tilanteessa.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) luokitellaan myytävänä oleviksi, kun niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä ja myynti on erittäin todennäköinen. Jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä sen sijaan, että se kertyisi niiden jatkuvasta käytöstä, ne esitetään kirjanpitoarvoonsa tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Poistot pitkäaikaisista omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä merkittävää liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta, on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä merkittävästä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tai on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omalla rivillään konsernin tuloslaskelmassa.

Tilikauden 2014 aikana yhtiön tytäryhtiöt Tampereen LaatuKoneistus Oy ja Hervannan Koneistus Oy on asetettu konkurssiin 17.1.2014 sekä Takoma Systems Oy 2.1.2014. Näiden yhtiöiden toimintojen tulos on esitetty lopetettuina toimintoina konsernin tuloslaskelmassa.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Eläkeveloitteet

Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä, joista konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota velvoite koskee. Henkilöstön eläketurva on järjestetty lakisääteisillä työeläkevakuutuksilla ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla ei ole optiojärjestelyjä eikä muita osakeperusteisia maksujärjestelyjä.

VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Takuukustannukset kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan välittömästi syntymishetkellään. Takuuvaraus kirjataan todennäköisten takuukustannusten arvion perusteella. Takuun aikana havaitut viat korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava tuote. Takuuvaraukset odotetaan käytettävän seuraavan vuoden aikana.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Konsernin jatkuvaan toimintoon liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välittömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt ehdollinen velvoite, joka varmistuu kun konsernin määräysvallan ulkopuolella oleva epävarma tapahtuma realisoituu. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROT JA LASKENNALLISET VEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuus- tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaihtokirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Verotuksessa vähennyskeltottomasta liikearvon arvonalentumistappiosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät pitkäaikaisen omaisuuden poistoeroista ja yrityshankintojen yhteydessä tehdyistä käypään arvoon arvostamisista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisinä.

TULOUTUSPERIAATTEET

Liikevaihtona esitetään tuotteiden myynnistä ja palveluiden suorituksista saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla.

Myytyt tavarat ja palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä.

Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokrakaudelle.

Korot ja osingot

Korkotuotot kirjataan, kun oikeus korkoon on syntynyt ja osingot

kirjataan, kun oikeus osinkoon on syntynyt. Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä.

LIIKEVOITTO

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton tai -tappion käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuna, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Liiketoimintaan liittyvistä eristä syntyvät kurssierot sisältyvät liikevoittoon, muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Konsernilla ei ole välitilinpäätöksensä eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi (käyvän arvon vaihtoehdon soveltaminen). Jälkimmäiseen ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, joita hallinnoidaan käypään arvoon perustuen yhtiön riskienhallintastrategian mukaisesti tai rahoitusvaroihin kuuluva erä, johon liittyy yksi tai useampi kytketty johdannainen, joka muuttaa sopimuksen rahavirtoja merkittävästi, jolloin koko yhdistelmäinstrumentti arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, jotka eivät ole takaussopimuksia tai jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi luokitellut erät on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot määritetään rahavirtojen nykyarvona. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että reali-

soituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät ja määriteltävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luokittelu myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on efektiivisen koron menetelmällä jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne eräänntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaatavat kirjataan arvioituun käypään arvoonsa (kerrytettävissä oleva rahamäärä), joka vastaa arvioidulla arvonalentumistappiovarauksella vähennettyä alkuperäistä laskelettua määrää. Arvonalentumistappiovaraus perustuu eräänntyneiden saamisten eräkohtaiseen tarkasteluun.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka nimenomaisesti on luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Takoman myytävissä olevat rahoitusvarat välitilinpäätöshetkellä sisältävät ainoastaan suomalaisia noteeraamattomia osakkeita ja ne on taseessa esitetty pitkäaikaisissa muissa rahoitusvaroissa. Noteeraamattomat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon, mikäli käypää arvoa ei luotettavasti voi määrittää.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa verovaikutus huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, pankkitilien saldoista ja muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvio jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintameno merkittävästi ja konsernin määrittelemän ajanjakson, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tulosvaikutteisesti, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistuneen arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelli-

set vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 180 päivää ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjatavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja.

Kaikkien rahoitusvarojen- ja velkojen käypien arvojen laskenta-periaatteet ja käyvät arvot on esitetty liitetietojen kohdassa 25 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaisopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaisopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaisopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita instrumentteja, arvomuutosten tulosvaikutukset esitetään yhtenevästi suojatun erän kanssa. Kun johdannaisopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne joko saamisten, velkojen tai kiinteiden sitoumusten käyvän arvon suojausina tai valuuttariskin kyseessä ollessa rahavirran suojausina tai johdannaisopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloitettaessa ja vähintään joka tilinpäätöksen yhteydessä, suojauskohteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Rahavirran suojaukset

Konserni soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa rahavirran suojauksiin operatiivisen valuuttaposition osalta. Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien, Takoman riskienhallintapolitiikan mukaan valuuttatermiinien, tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa (sisältyy erään Muut rahastot). Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Ennakoitua valuuttamääräistä myyntiä suojaavien johdannaisten voitot ja tappiot kirjataan myynnin oikaisuksi myynnin toteutuessa. Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehoton osuus merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti eräännyty tai se myydään tai kun suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoitujen suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Muut suojausinstrumentit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Konserni ei sovelta suojauslaskentaa koronvaihtosopimuksiin. Tällöin suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Suojausinstrumenttien käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 24 Rahoitusriskien hallinta ja liitetiedossa 25 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot. Suojausrahaston muutokset on esitetty liitetiedossa 20 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot kohdassa Muut rahastot.

OMAT OSAKKEET

Konsernilla ei ole hallussaan omia osakkeita.

OMA PÄÄOMA

Ulkona olevat kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeellelaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

OSINGONJAKO

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osinko kirjataan velaksi, kun yhtiökokous on päättänyt osingon määrän.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

IFRS -käytännön mukaista konsernitilinpäätöstä laadittaessa johto joutuu tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia parhaan käsityksensä mukaan. Lopputulemat voivat kuitenkin poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, raportointikauden päättymishetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, on esitetty alla. Konsernin johto on katsonut näiden tilinpäätöksen osa-alueiden olevan keskeisimmät, sillä niitä koskevat laadintaperiaatteet ovat konsernin näkökulmasta monimutkaisimmat ja niiden soveltaminen edellyttää eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä esimerkiksi omaisuuserien arvostamisessa. Lisäksi näillä tilinpäätöksen osa-alueilla käytettyjen oletusten ja arvioiden mahdollisten muutosten vaikutukset on arvioitu olevan suurimmat.

1) Arviot tulevasta liiketoiminnan kehityksestä ja muut arvonalentumistestaukseen liittyvät kysymykset

Konsernissa testataan liikearvo tarvittaessa tai vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Viitteitä arvonalentumisesta arvioidaan jokaisena raportointiajanhetkenä. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden (CGU) kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat johdon arvioon mm. tulevaisuuden myynneistä, hinnoista ja tuotantokustannuksista sekä diskonttorosta. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Konsernin taseessa oleva liikearvo on testattu ja testin perusteella liikearvoon ei tehty arvonalennusta. Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 14 Aineettomat hyödykkeet; Liikearvon arvonalentumistestaus.

2) Laskennalliset verosaamiset

Laskennallinen verosaaminen on esitetty siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan käyttää. Konserni on kirjannut kaikki verotuksellisiin tappioihin liittyvät laskennalliset verosaamiset pois konsernitaseesta 31.10.2013, koska toiminnan jatkuvuuteen liittyi epävarmuutta.

3) Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Konsernin noudattamien tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden mukaan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoja tarkastellaan mahdollisen arvonalentumisen varalta aina silloin, kun olosuhteet antavat viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta.

ta. Mahdollisen arvonalentumistappion määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja sen kerrytettävissä olevan rahamäärän välinen erotus. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat johdon arvioon mm. tulevaisuuden myynneistä, hinnoista ja tuotantokustannuksista sekä diskonttokorosta. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Käypien arvojen määrittäminen edellyttää arvioiden käyttämistä. Konsernilla ei ole myytävänä olevia omaisuuseriä 31.7.2016.

4) Takoma Gears Oy:n konsolidointi konsernivalitilinpäätökseen

Takoma Oyj omistaa Takoma Gears Oy:n koko osakekannan. Takoma Gears Oy on yrityssaneerauksessa ja yhtiön yrityssaneerausohjelma vahvistettiin Pirkanmaan käräjäoikeuden toimesta 30.9.2014. Takoma Oyj:n johto on arvioinut yrityssaneerauksen vaikutusta Takoma Oyj:n IFRS 10 standardissa määriteltyyn määräysvaltaan Takoma Gears Oy:ssä. Saneerausohjelman ehdoissa ei ole rajoitettu Takoma Oyj:n oikeutta käyttää osakkeittensa tuomaa äänivaltaa Takoma Gears Oy:ssä ja Takoma Oyj pystyy käyttämään määräysvaltaansa yhtiössä sekä ohjaamaan Takoma Gears Oy:n merkityksellisiä toimintoja. Saneerausvelkojille annetut oikeudet ovat suojaavia ja rajoittavat saneerausohjelman aikaista voitonjakokykyä. Takoma Oyj:n johto katsoo, että Takoma Oyj:llä on IFRS 10 standardissa määritelty määräysvalta Takoma Gears Oy:ssä ja Takoma Gears Oy on yhdistelty Takoma Oyj:n konsernivalitilinpäätökseen.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei vielä ole soveltanut.

- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2014 aiheuttavat muutoksia seuraaviin standardeihin: IFRS 5, IFRS 7, IAS 19, IAS 34 (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Tilinpäätöksen esittäminen - muutokset IAS 1:een (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella selkeytetään useita asioita, mm. olennaisuuden huomioimista tietojen esittämisessä, liitetietojen, eritteilyiden ja välisummien esittämistä.
- Sijoitusyhteisöt - muutokset IFRS 10:een, IFRS 12:een ja IAS 28:ään (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Mikäli yhteisö määritellään standardin määritelmän mukaiseksi sijoitusyhteisöksi ja se arvostaa kaikki tytäryrityksensä käypään arvoon, sen ei tarvitse esittää konsernitilinpäätöstä.
- Yhteisestä toiminnosta hankittavan osuuden kirjanpito-käsittelyä koskeva muutos IFRS 11:een ”Yhteisjärjestelyt” (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

- Poistoja koskeva muutos IAS 16:een ”Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet” ja IAS 38:aan ”Aineettomat hyödykkeet” (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Tuottavia kasveja koskeva muutos IAS 16:een ”Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 41:een ”Maatalous” (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisiä omaisuuserien myyntejä tai niiden antamista panoksena koskeva muutos IFRS 10:een ja IAS 28:aan (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, voimaantulo ehdotettu siirrettäväksi)
- Pääomaosuusmenetelmää koskeva muutos IAS 27:ään ”Erillistilinpäätös” (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- IFRS 15 Revenue from contracts with customers (Myyntituotot asiakassopimuksista) (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- IFRS 9 ”Rahoitusinstrumentit” (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen sallittu)
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs 2012-2014, syyskuu 2014, voimaan 1.1.2016).

1. TOIMINTASEGMENTIT

Takomalla on yksi liiketoimintasegmentti. Toimintasegmentin luvut ovat yhtenevät konsernin lukujen kanssa. Toimintasegmenttijako perustuu konsernin sisäiseen päätöksentekojärjestykseen, organisaatorakenteeseen ja on yhdenmukainen hallitukselle toimitettavan taloudellisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmentille ja sen tuloksen arvioinnista, konsernissa katsotaan emoyhtiön hallitus. Segmenttiraportoinnissa noudatetaan konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Saneerauksen jälkeen Takoman liiketoiminta muodostuu Takoma Gearsin hammastettuja komponentteja valmistavasta tehtaasta Parkanossa.

31/07/16	Liikevaihto ulkoisilta asiakkailta	Pitkäaikaiset varat*
Suomi	5 847 736	4 530 273
Muu Eurooppa	2 442 825	
Aasia	12 269	
Muut maat	0	
Konserni yhteensä	8 302 830	4 530 273
31/07/15	Liikevaihto ulkoisilta asiakkailta	Pitkäaikaiset varat*
Suomi	8 023 069	5 045 750
Muu Eurooppa	747 018	
Aasia	1 276 099	
Muut maat	29 913	
Konserni yhteensä	10 076 099	5 045 750

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin laskennalliset verosaamiset ja muut pitkäaikaiset saamiset

MAANTIETEELISET TIEDOT

Takoma toimii neljällä maantieteellisellä alueella: Suomi, muu Eurooppa, Aasia sekä muut maat.

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja niiden varat esitetään varojen sijainnin mukaan.

TIEDOT TÄRKEIMMISTÄ ASIAKKAISTA

Konsernin tuotot neljältä suurimmalta asiakkaalta olivat noin 6,22 milj. euroa katsauskaudella 2016 (7,97 milj. euroa katsauskaudella 2015), mikä oli 75 % (79 %) koko konsernin liikevaihdosta.

Konsernin tuottojen jakauma eri asiakasryhmien kesken tilikaudella oli:

	31/07/16	31/07/15
Laivanrakennus- ja offshoreteollisuus	7 553 698	9 128 541
Nosto- ja kuljetinlaittevalmistajat	0	0
Energia- ja prosessiteollisuuden laitevalmistajat	307 654	535 667
Muut	441 478	411 891

2. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Myytäväinä olevat omaisuuserät

Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä eikä vertailuvuonna ole myytävissä olevia pitkäaikaisia omaisuuseriä

Lopetetut toiminnot

Lopetettujen toimintojen tuotot ja kulut ovat syntyneet lopetettuihin toimintoihin liittyvien omaisuuserien myynneistä, alaskirjauksista sekä konkurssipesistä saaduista jako-osuuksista.

tuhatta euroa	31/07/16	31/07/15
Lopetettujen toimintojen tulos		
Tuotot	0	250
Kulut	0	0
Tulos ennen veroja	0	250
Verot	0	0
Tulos verojen jälkeen	0	250
Lopetettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirrat	0	250
Investointien rahavirrat	0	0
Rahoituksen rahavirrat	0	0
Rahavirrat yhteensä	0	250

3. LIIKEVAIHTO

	31/07/16	31/07/15
Tuotot tavaroiden myynnistä	8 301 930	10 076 099
Tuotot palveluista	899	0
Yhteensä	8 302 830	10 076 099

4. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	31/07/16	31/07/15
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	5 441	0
Julkiset avustukset	6 178	7 108
Vakuutuskorvaukset	0	5 000
Vuokratuotot	10 870	18 557
Muut tuottoerät	35 319	47 254
Yhteensä	57 808	77 919

5. MATERIAALIT JA PALVELUT

	31/07/16	31/07/15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	2 515 547	4 092 924
Varastojen muutos	-119 311	89 718
Ulkopuoliset palvelut	876 322	966 987
Yhteensä	3 272 559	5 149 630

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	31/07/16	31/07/15
Vuokratulot	270 643	292 500
Ulkopuoliset palvelut	187 155	203 677
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	0	0
Muut kuluerät	1 045 105	1 320 331
Yhteensä	1 502 903	1 816 508

7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot hyödykeryhmittäin:	31/07/16	31/07/15
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	14 377	11 007
Asiakkuudet	0	0
Yhteensä	14 377	11 007
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	0	0
Koneet ja kalusto	472 513	477 123
Muut aineelliset hyödykkeet	1 090	2 453
Yhteensä	473 603	479 576
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	0	0
Koneet ja kalusto	0	0
Yhteensä	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	487 980	490 583

8. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

	31/07/16	31/07/15
Palkat ja palkkiot	2 113 790	2 669 351
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	375 787	473 391
Muut henkilösivukulut	104 846	116 443
Yhteensä	2 594 423	3 259 185
Tiedot lähipiiriin luettavan johdon työsuhte-etuuksista esitetään liitetiedoissa kohdassa 29, Lähipiiritapahtumat.		
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella:		
Toimihenkilöitä	22	22
Työntekijöitä	63	70
Yhteensä	85	92

Henkilökuntaan on laskettu kuuluvaksi Takoma Oyj:n ja Takoma Gears Oy:n henkilöstö.

9. RAHOITUSTUOTOT

	31/07/16	31/07/15
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0	0
Korkotuotot	12	248
Muut rahoitustuotot	0	0
Yhteensä	12	248

10. RAHOITUSKULUT

	31/07/16	31/07/15
Tulosvaikutteisesti kirjatut erät		
Korkokulut	65 937	118 189
Korkokulut konserniyrityksille	68 332	69 275
Muut rahoituskulut	1 465	18 393
Yhteensä	135 734	205 857

Muut laajan tuloksen erät

Rahoitusinstrumentteihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät ovat seuraavat:

	31/07/16	31/07/15
Rahavirran suojaukset verojen jälkeen	0	0

11. TULOVEROT

	31/07/16	31/07/15
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	0	0
Edellisten tilikausien verot	0	-6 069
Laskennalliset verot	0	0
Yhteensä	0	-6 069
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		
Rahavirran suojaukset		
Verojen jälkeen	0	0
Verokulun ja konsernin kotimaan 20,0 %:n verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
	31/07/16	31/07/15
Tulos ennen veroja	-958 591	-569 034
Verot laskettuna Suomen verokannalla	-191 718	-113 807
Kirjaamattomat laskennalliset vero- saamiset verotuksellisesta tappioista	1 063 995	0
Laskennallinen vero	0	0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	0
Tappiot ja väliaikaiset erot ilman verovaikutusta	-345 948	107 738
Muu ero	0	0
Vero verovapaista tuotoista	-526 328	0
Vero vähennyskelvottomista kuluista	0	0
Verot tuloslaskelmassa	0	-6 069

12. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos		
	31/07/16	31/07/15
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, euroa	-958 591	-325 103
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, kpl	15 664 266	15 664 266
Osakekohtainen tulos, (euroa/osake)	-0,061	-0,021

13. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset tilikaudella 2016

	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2015	0	5 650 762	28 211	0	5 678 973
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	0	0	0	0	0
Lisäykset	0	99 814	0	0	99 814
Vähennykset				0	
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.7.2016	0	5 750 576	28 211	0	5 778 787
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.11.2015	0	-3 364 429	-27 121	0	-3 391 550
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	0	0	0	0	0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-472 513	-1 090	0	-473 603
Arvonalentuminen	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.7.2016	0	-3 836 942	-28 211	0	-3 865 153
Kirjanpitoarvo 1.11.2015	0	2 286 333	1 090	0	2 287 423
Kirjanpitoarvo 31.7.2016	0	1 913 635	0	0	1 913 635

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset tilikaudella 2015

	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2014	0	5 597 399	28 211	0	5 625 610
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	0	0	0	0	0
Lisäykset	0	53 363	0	0	53 363
Vähennykset					
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.7.2015	0	5 650 762	28 211	0	5 678 973
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.11.2014	0	-2 733 547	-23 850	0	-2 757 397
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	0	0	0	0	0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-477 123	-2 453	0	-479 576
Arvonalentuminen	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.7.2015	0	-3 210 670	-26 303	0	-3 236 973
Kirjanpitoarvo 1.11.2014	0	2 863 852	4 362	0	2 868 214
Kirjanpitoarvo 31.7.2015	0	2 440 092	1 908	0	2 442 000

Rahoitusleasingisopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

31/07/16	Rakennukset	Koneet ja kalusto
Hankintameno		
Kertyneet poistot		
Vähennykset		
Kirjanpitoarvo	0	0

31/07/15	Rakennukset	Koneet ja kalusto
Hankintameno		
Kertyneet poistot		
Vähennykset		
Kirjanpitoarvo	0	0

14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomien hyödykkeiden muutokset tilikaudella 2016

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Asiakas-sopimukset	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2015	263 243	7 538 429	1 333 971	0	9 135 643
Lopetettujen liiketoimintojen osuus	0				0
Lisäykset	36 615	0		0	36 615
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä	0	0		0	0
Hankintameno 31.7.2016	299 858	7 538 429	1 333 971	0	9 172 258
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.11.2015	-233 355	-5 000 000	-1 333 971	0	-6 567 326
Lopetettujen liiketoimintojen osuus					0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					0
Tilikauden poisto	-14 377	0	0	0	-14 377
Arvonalentuminen	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.7.2016	-247 732	-5 000 000	-1 333 971	0	-6 581 703
Kirjanpitoarvo 1.11.2015	29 888	2 538 429	0	0	2 568 317
Kirjanpitoarvo 31.7.2016	52 126	2 538 429	0	0	2 590 555

Aineettomien hyödykkeiden muutokset tilikaudella 2015

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Asiakas-sopimukset	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2014	244 117	7 538 429	1 333 971	0	9 116 517
Lopetettujen liiketoimintojen osuus					0
Lisäykset	19 126	0		0	19 126
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä	0	0		0	0
Hankintameno 31.7.2015	263 243	7 538 429	1 333 971	0	9 135 643
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.11.2014	-218 559	-5 000 000	-1 333 971	0	-6 552 529
Lopetettujen liiketoimintojen osuus					0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					0
Tilikauden poisto	-11 007	0	0	0	-11 007
Arvonalentuminen	0		0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.7.2015	-229 565	-5 000 000	-1 333 971	0	-6 563 536
Kirjanpitoarvo 1.11.2014	25 558	2 538 429	0	0	2 563 988
Kirjanpitoarvo 31.7.2015	33 678	2 538 429	0	0	2 572 108

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

31/07/16	Aineettomat oikeudet
Hankintameno	
Kertyneet poistot	
Kirjanpitoarvo	0

31/07/15	Aineettomat oikeudet
Hankintameno	
Lopetetut liiketoiminnot	
Kirjanpitoarvo	0

LIIEKARVON ARVONALENTUMISTESTAUS

Liiekarvolle suoritetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään vuosittain, IAS 36:n mukaiset käyttöarvolaskelmiin perustuvat arvonalentumistestit. Arvonalentumistestaus tehdään tarvittaessa silloin, kun on todettu viitteitä arvonalentumisesta. Arvonalentumistappio kirjataan, mikäli rahavirtaa tuottavalle yksikölle (CGU) kohdistettujen nettovarojen (sis. liiekarvon) kirjanpitoarvo on korkeampi kuin CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä. CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään nykyarvomenetelmällä (DCF-menetelmä).

Konsernilla on yksi rahavirtaa tuottava yksikkö (CGU).

Arvonalentumistestauksessa arviot vuoden 2016 rahavirroista perustuvat Takoman hallituksen hyväksymään tilikauden 2016 ennusteeseen. Rahavirta-arviot vuosille 2017-2019 perustuvat toimintasegmentin johdon näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta. Pitkän aikavälin kasvuna on käytetty 2,0 % p.a. vuosittaista kasvua, mikä ei ylitä kyseisen toimialan pitkän aikavälin toteutunutta inflaatiokorjattua kasvua. CGU:n pääomarakenne kuvaa toimialan keskimääräistä pääomarakennetta.

Tulevista rahavirroista tehtyjen arvioiden lisäksi tärkein käyttöarvolaskelmissa käytetty oletamus on keskimääräisestä pääoman kustannuksesta (WACC) tehty oletukset. WACC:ia käytetään tulevien rahavirtojen diskonttaamiseen. WACC:n parametrit ovat teknologiateollisuuden keskimääräinen oman pääoman ja velkojen suhdeluku, oman pääoman beta, CGU:n oman pääoman kustannus sekä korollisen vieraan pääoman kustannus. Pääoman kustannuksen määrittämiseksi tarvitaan arviot riskittömien korkojen tasosta sekä riskilisen tasosta toimintasegmentin toimialalla.

Omaisuserien arvonalentumistestaus on suoritettu 30.4.2016 tilanteesta.

Konsernin asiakassegmenttien markkinanäkymien, kansainvälisen talouden ja korkojen muutokset heijastuvat kasvu- ja kannattavuusennusteisiin sekä niihin liittyvään riskiin ja tuottovaatimukseen. Ennusteiden kannattavuustasot perustuvat johdon laatimiin ja hallituksen hyväksymiin ennusteisiin. Kannattavuuden parantamiseksi on johto laatinut myös toimenpidesuunnitelman, jonka toteutumista hallitus seuraa kuukausittain.

Ennusteet ja käytetyt oletukset on laadittu arvonalentumistestien toteuttamista varten. Ennusteita ja muita oletuksia tarkastetaan jatkuvasti ja ne voivat muuttua. Yhtiön on arvioitava jokaisena raportointipäivänä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos tällaisia viitteitä esiintyy, yhtiön on arvioitava omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

HERKKYYSANALYYSI

Ennustetun liiekevoittomarginaalin lasku

Keskeisin epävarmuustekijä arvonalentumistestejä tehdessä liittyy johdon olettamukseen liiketoiminnan kannattavuudesta. Kannattavuuteen vaikuttaa puolestaan liiketoiminnan arvioitu kasvu ja arvioitun liiekevoittomarginaalin toteutuminen. Ennustetun liiekevoittomarginaalin alentuminen yhdellä prosenttiyksiköllä aiheuttaisi 1,0 milj. euron liiekarvon arvonalentumisen. Vastaava analyysi tilikauden 2015 lopussa osoitti vastaavalla oletuksella 1,3 milj. euron marginaalia.

Diskonttokoron (WACC ennen veroja) nousu

Laskelmissa käytetyllä diskonttauskorolla on keskeinen merkitys kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä. Laskelmat osoittavat, että diskonttokorko ennen veroja kestää 0,8 prosenttiyksikön nousun ennen kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä vastaa nettovarojen kirjanpitoarvoa. Vastaava analyysi tilikauden 2015 lopussa osoitti, että diskonttokorko ennen veroja olisi kestänyt 4,0 prosenttiyksikön nousun.

15. MUUT RAHOITUSVARAT

	31/07/16	31/07/15
Myytävissä olevat rahoitusvarat	26 084	31 643
Noteeraamattomat osakesijoitukset		
Yhteensä	26 084	31 643
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Tilikauden alussa	28 643	31 643
Vähennykset	-2 559	
Tilikauden lopussa	26 084	31 643

Kaikki myytävissä olevat rahoitusvarat ovat pitkäaikaisia. Noteeraamattomat osakkeet on, mikäli käypää markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostettu alkuperäiseen hankintamenuun.

16. LASKENNALLISET VEROT

Laskennallisten verojen muutokset tilikaudella 2016	31/10/15	Kirjattu tuloslaskelmaan	31/07/16
Laskennalliset verosaamiset			
Varaukset	0	0	0
Tappioista	0	0	0
Muut erät	0	0	0
Yhteensä	0	0	0
Laskennalliset verovelat			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	0	0	0
Kertyneet poistoerot	21 444	0	21 444
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostaminen käypään arvoon	0	0	0
Muut erät	0	0	0
Yhteensä	21 444	0	21 444
Laskennallisten verojen muutokset tilikaudella 2015	31/10/14	Kirjattu tuloslaskelmaan	31/07/15
Laskennalliset verosaamiset			
Varaukset	0	0	0
Tappioista	0	0	0
Muut erät	0	0	0
Yhteensä	0	0	0
Laskennalliset verovelat			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä			0
Kertyneet poistoerot	21 444		21 444
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostaminen käypään arvoon			0
Muut erät			0
Yhteensä	21 444	0	21 444

17. VAIHTO-OMAISUUS

	31/07/16	31/07/15
Aineet ja tarvikkeet	669 626	544 666
Keskeneräiset tuotteet	1 414 779	2 357 144
Ennakkomaksut	153 066	584 612
Yhteensä	2 237 472	3 486 422

18. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

	31/07/16	31/07/15
Myyntisaamiset	954 291	838 414
Lainasaamiset	44 999	44 999
Muut siirtosaamiset	177 610	166 795
Muut saamiset	83 000	144 573
Yhteensä	1 259 900	1 194 782

Saamisten tasearvot vastaavat niiden käypää arvoa, eikä niihin liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä lukuunottamatta konsernin keskittynyttä asiakaskuntaa. Konserni ei ole kirjannut tilikaudella ulkoisista myyntisaamisista pysyviä arvonalentumistappioita.

Konserni on tilikauden aikana myynyt myyntisaamia rahoitusyhtiöille. Myyjien saamisten verollinen kirjanpitoarvo on ollut 6 297 tuhatta euroa. Myynnin seurauksena konsernille on tilikaudella muodostunut 14 tuhannen euron rahoituskulu. Konserni ei esitä kyseisiä myyjä saamia taseessaan, koska kaikki olennaiset riskit ja edut, kuten luottotappioriski, ovat siirtyneet rahoitusyhtiöille.

Lisäksi konsernissa on käytössä factoring-järjestely, jonka mukaisesti konserni on siirtänyt sovitut myyntisaamiset factoring-yhtiölle käteisvaroja vastaan. Maksujen myöhästymiseen liittyvä riski ja luottoriski ovat kuitenkin jääneet konsernille. Sen vuoksi ulkopuolisille siirretyt varat on edelleen merkitty kokonaisuudessaan konsernin taseeseen. Factoringsopimuksen mukaisesti maksettava määrä esitetään vakuudellisena lainana.

	31/07/16	31/07/15
Factoring-järjestelyyn liittyvät kirjanpitoarvot välitilinpäätöshetkellä		
Factoring-sopimuksen perusteella rahoitusyhtiölle siirretyt saamiset	139 563	308 523
Vakuudellinen laina (katso myös liitetieto 24, 25 ja 28)	51 323	220 579

Muut siirtosaamiset ovat olennaisilta osiltaan vakuutusmaksujen ja asiakaslaskutuksen ennakoita. Muut saamiset ovat tavarantoimittajille maksettuja ennakoita. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Myyntisaamisten ikäjakauma	31/07/16	31/07/15
Erääntymättömät	935 950	792 838
Erääntyneet		
alle 30 päivää	18 341	42 754
31-90 päivää	0	2 822
91-180 päivää	0	0
Yli 180 päivää	0	0
Yhteensä	954 291	838 414

Lyhytaikaiset saamiset jakautuvat valuuttoittain seuraavasti:	31/07/16	31/07/15
EUR	1 259 900	1 194 782
USD	0	0
Yhteensä	1 259 900	1 194 782

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä.

19. RAHAVARAT

	31/07/16	31/07/15
Käteinen raha ja pankkitilit	436 175	633 146
Yhteensä	436 175	633 146

Rahavirtalaskelman rahavarat vastaavat taseen rahavaroja. Rahavarioihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä.

20. OMA PÄÄOMA

Yhtiöjärjestyksen mukaan Takoma Oyj:n vähimmäisosakepääoma on 600.000 euroa ja enimmäisosakepääoma on 60.000.000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Takoma Oyj:llä on yksi osakelaji ja osakkeen nimellisarvo on 0,06 euroa per osake. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto (SVOP) sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääomaan. Osakeantihin liittyvät välittömät nettomenot vähennetään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

MUUT RAHASTOT

Muut rahastot -erä käsittää suojausrahaston, joka sisältää rahavirran suojausena käytettävien valuuttatermiinien kertyneet käyppien arvojen muutosten tehokkaat osuudet.

OSINGOT

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että osinkoa ei 31.10.2015 päättyneeltä tilikaudelta jaeta.

VALTUUTUS OSAKEANNISTA JA ERITYISTEN OIKEUKSIEN ANTAMISESTA

Takoman hallituksella olleet, yhtiökokouksen 29.1.2013 antamat valtuutukset omien osakkeiden hankkimisesta sekä valtuutus päättää osakeannista ja erityisten oikeuksien antamisesta on päättynyt.

	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma eur	Ylikurssirahasto eur	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto eur	Muut rahastot eur	Yhteensä eur
Rahavirran suojaukset					0	0
Muuntoero					-822	-822
31/07/15	15 664 266	939 856	421 849	4 902 967	-526	6 264 146
Rahavirran suojaukset					0	0
Muuntoero					-39	-39
31/07/16	15 664 266	939 856	421 849	4 902 967	-704	6 263 968

21. VARAUKSET

	Takuuvaraukset		Takuuvaraukset
31/10/15	188 511	31/10/14	151 495
Varausten lisäykset tilikaudella	52 920	Varausten lisäykset tilikaudella	66 092
Vähennykset	-23 614	Vähennykset	-39 702
Lopetettujen liiketoimintojen varaukset		Lopetettujen liiketoimintojen varaukset	
31/07/16	217 818	31/07/15	177 886

TAKUUVARAUS

Konserni antaa tietyille tuotteilleen 1-3 vuoden takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Takuuvaraus kirjataan todennäköisten takuukustannusten arvion perusteella. Takuuvaraukset odotetaan käytettävän seuraavan kolmen vuoden aikana, painottuen kuitenkin ensimmäiseen 12 kuukauteen.

22. RAHOITUSVELAT

Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat

	31/07/16	31/07/15
Factoring-velka	51 323	220 579
Yhteensä	51 323	220 579

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 25.
Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Konsernin kaikki rahoitusvelat ovat vaihtuvakorkoisia.
Konsernin lainoista on 0 (0) % suojattu koronvaihtosopimuksella.
Konsernin keskimääräinen painotettu korkoprosentti on 1,66 %.
Konsernin vaihtuvakorkoisten velkojen määrät ja niiden sopimusten mukaiset uudelleenhinnoittelujaksot ovat seuraavat:

(euroa)	31/07/16	31/07/15
1 vko	51 323	220 579
1 kk		
3 kk		
6 kk	2 162 127	2 403 688
12 kk		
Yhteensä	2 213 450	2 624 267

Konsernin kaikki rahoitusvelat ovat euromääräisiä.

23. PÄÄOMALAINAT, OSTOVELAT JA MUUT VELAT

	31/07/16	31/07/15
Pääomalaina Panostaja Oyj:lle	1 515 235	1 305 235
Pääomalainat yhteensä	1 515 235	1 305 235

Pääomalaina on vakuudeton ja koroton ja se voidaan maksaa pois ainoastaan, jos saneerausohjelman kaikki muut velvoitteet on maksettu pois. Laina erääntyy 30.6.2022. Mikäli yli 50 % velallisen osakekannasta vaihtaa omistajaa tai velallinen myy liiketoimintaansa harjoittavat tytäryhtiönsä, eräänntyvät velan pääoma ja ennen 9.12.2013 ketyneet korot maksettavaksi seitsemä (7) päivän kuluessa edellä mainitusta omistusmuutoksesta.

Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat

	31/07/16	31/07/15
Saneerausvelat vakuudelliset	1 322 799	1 555 347
Saneerausvelat vakuudettomat	1 989 257	2 418 838
Saneerausvelat konserni	455 513	535 666
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	3 767 569	4 509 851

Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat

	31/07/16	31/07/15
Ostovelat	379 534	369 402
Ostovelat konserni	8 561	8 561
Emoyhtiön laina korollinen	967 273	1 057 273
Saneerausvelka konserniyhtiölle	98 650	80 153
Saadut ennakot	480 000	407 680
Siirtovelat	1 102 324	1 050 781
Muut velat	232 805	334 864
Saneerausvelat vakuudelliset	285 165	232 522
Saneerausvelat vakuudettomat	416 508	353 026

Siirtovelkojen olennaisimmat erät muodostuvat henkilöstökulujen jaksotuksista. Ostovelat ja muut velat ovat kaikki euromääräisiä.

	31/07/16	31/07/15
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	3 970 819	3 894 261
Pääomalaina, ostovelat ja muut velat yhteensä	9 253 624	9 709 348
Velat yhteensä liitetieto 16, 21, 22, 23	9 544 209	10 129 257

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin rahoitusriskit muodostuvat luotto- ja vastapuoliriskistä, valuutariskistä, korkoriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Luotto- ja vastapuoliriski muodostuu asiakkailta tulevista myyntisaamisten maksuista ja asiakaskunnan keskittymisestä sekä vastapuoliksi hyväksyttävistä yhteistyöpankeista. Kansainvälisen liiketoiminnan luonteen mukaisesti yhtiö altistuu valuuttakurssivaihteluista johtuvalle transaktioriskille lähinnä vientitoimintansa johdosta. Konsernilla ei ole merkittäviä sijoituksia ulkomaisiin yhtiöihin, joten se ei altistu translaatoriskille. Korkotason muutosten vaikutukset korollisten velkojen ja saatavien arvoon aiheuttavat korkoriskin. Rahoitusriskkejä hallitaan hallituksessa hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti ja haitallisilta vaikutuksilta tulokseen pyritään suojautumaan.

Saneerausmenettely ja -ohjelman alettua konserniin jäljelle jääneiden yhtiöiden rahoitus on eriytetty siten, että niiden vastuut on rajattu kumppanin yhtiön erikseen. Menettelyllä pyritään varmistamaan velkojien yrityssaneerauslain mukaiset oikeudet erillisyyhtiöissä. Käytännössä yritysten rahoitukseen liittyviä järjestelyjä tekee ja rahoittajasuhteita hoitaa emoyhtiön toimitusjohtaja. Konsernin toimitusjohtaja vastaa yhdessä liiketoimintajohtajan kanssa riskien tunnistamisesta ja tekee tarvittavat toimenpiteet riskeiltä suojautumiseen johdannaisinstrumentein.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Kaupalliseen toimintaan liittyvät luottoriskit ovat ensisijaisesti konsernin myyntiorganisaation vastuulla. Konsernin toimintatapana on todeta asiakkaiden luottokelpoisuus. Uusien asiakkaiden kohdalla luottoriskiä pienennetään myös käyttämällä ennakkomaksuja.

Konsernilla on merkittävimpien asiakkaidensa kanssa pitkään jatkuneet vaihtuneet liikesuhteet eikä myyntisaamisista ole aikaisemmin aiheutunut merkittäviä luottotappiota. Osaltaan luottotappioiden riskiä pienentää se, että asiakkaudet muodostuvat pääosin vakavaraisista suurista pörssiyrityksistä.

Konsernin luottoriskiä alentaa myös järjestely, jossa myyntisaamisista myydään rahoitusyhtiölle ja siirron yhteydessä kaikki olennaiset riskit ja edut, kuten luottotappioriski, ovat siirtyneet rahoitusyhtiölle. (katso liitetieto 18)

Konsernin asiakaskunta keskittyy yhteen merkittävään asiakastoimialaan: Offshore- ja laivanrakennusteollisuuteen. Konsernin neljä suurinta asiakasta vastaavat 75 (79) % konsernin liikevaihdosta. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 19. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Strategiansa mukaisesti Takoma pyrkii mm. myyntiä kehittämällä ja uusien asiakkaiden avulla siihen, että konsernin myynti jakautuisi laajemmalle ja pienentäisi konsernin nykyistä riippuvuutta yksittäisistä asiakkuuksista.

VALUUTTARISKI

Konserni altistuu transaktioriskille, joka syntyy sen vienti- ja tuontitoimintoista syntyvistä rahavirroista. Konserni ei altistu merkittäville translaatoriskille tilinpäätöshetkellä.

Konsernin valuuttariski aiheutuu lähinnä euron ja Yhdysvaltain dollarin välisestä kurssivaihtelusta, vaikka merkittävä osa konsernin osto- ja myyntisopimuksista tehdään euroissa. Raaka-aineostoihin liittyvää valuuttariskiä on pyritty hallitsemaan sopimusjärjestelyin, joissa mahdollinen raaka-aineen hinnannousu valuuttakurssimuutosten johdosta kanavoitetaan asiakkaalle. Tarjouksissa valuuttakurssien haitalliselta vaikutukselta on suojaututtu pääsääntöisesti valuuttaklausulein.

Yhtiöllä ei ollut valuuttamääräisiä saatavia eikä valuuttasuojauksia tilikauden lopussa.

Tilikausien lopussa muihin laajan tuloksen eriin kirjattujen ja oman pääoman suojausrahastossa (Muut rahastot) esitettyjen valuuttatermiinien arvonmuutosten kokonaismäärä on esitetty liitetiedossa 25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

KORKORISKI

Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihtelusta. Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainanotosta, koska konsernin rahoitusvelat sisältävät sekä vaihtuva- että kiinteäkorkoisia velkoja. Katsauskauden lopussa veloista vaihtuvakorkoisia oli 2 213 tuhatta euroa (2 624 tuhatta euroa) ja kiinteäkorkoisia 4 888 tuhatta euroa (5 124 tuhatta euroa). Kiinteäkorkoiset velat sisältävät 2 406 tuhannen euron korottomat saneerausvelat sekä 1 515 tuhannen euron korottoman pääomallainan että 967 tuhatta euroa kiinteäkorkoisia lainoja.

Välitilinpäätöshetkellä 31.7.2016 konsernin lainasalkun painotettu keski-korko on 1,66 %. Konsernilla ei ole koronvaihtosopimuksia 31.7.2016.

Mikäli korkoriskiä aiheuttaa tulevaisuudessa tarvittavan lisärahoituksen johdosta, riskiä pyritään hallitsemaan mitoittamalla vieraan rahoituksen tarve oikein suhteessa vallitsevaan ja ennakoitavissa olevaan korkotasoon.

Korkoriskiä analysoidessa on arvioitu mahdollinen yhden prosenttiyksikön korkomuutos välitilinpäätöshetkellä. Vaikutus tuloslaskelmaan (tulokseen vorkojen jälkeen) laskettuna välitilinpäätöshetken 31.7.2016 (31.7.2015) korollisista nettovelvoista:

+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa - 22 (-26) tuhatta euroa
- 100 perusyksikön muutos markkinakoroissa + 22 (+26) tuhatta euroa

MAKSUVALMIUSRISKI

Konsernissa arvioidaan ja seurataan jatkuvasti liiketoiminnan edellyttämän rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Hallitukselle raportoidaan kuukausittain Takoman toiminnallinen kehitys ja hallitus tarkastelee kokouksissaan toiminnan kehitystä sekä sen edellyttämää rahoitusta. Saneerausohjelman perustana ovat olleet tietyt kannattavuuteen ja rahoitukseen liittyvät oletukset, joita päivitetään kuukausittain sekä mikäli olosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Takoma Oyj:n ja Takoma Gears Oy:n saneerausmenettelyt alkoivat 17.1.2014 ja saneerausohjelmat vahvistettiin 30.9.2014 Pirkanmaan käräjäoikeudessa. Saneerausohjelmassa saneerausvelkojen takaisinmaksuaikataulua pidennettiin ja velkarakennetta kevennettiin. Takoma Gears Oy:n saneerausvelkojen takaisinmaksuaikaa pidennettiin noin 0,5 vuodesta noin 6,5 vuoteen päättyen 31.3.2021. Takoma Gears Oy:n velkoja ei leikattu lainkaan. Takoma Oyj:n saneerausvelkoja leikattiin 35 % ja ohjelman pituus tuli noin 7,5 vuotta päättyen 30.6.2022. Lisäksi Takoma Oyj:n suurin omistaja Panostaja Oyj konvertoi 1 305 tuhannen euron saatavansa korottomaksi pääomallainaksi.

Saneerausohjelman vahvistamisen jälkeen konsernilla ei ole rahoitusvelkoja, joihin liittyisi kovenantteja.

Katsauskauden lopussa rahavarat olivat yhteensä 0,4 (0,6) milj. euroa. Konserni on sopinut 3,0 milj. euron factoring-rahoituksesta, josta on välitilinpäätöshetkellä käytössä 0,1 milj. euroa. Factoringrahoituksen lisäksi konserni on tilikauden aikana myynyt myyntisaamisiansa, mikä on osaltaan parantanut konsernin maksuvalmiutta.

Lähtulevaisuudessa Takoman toiminnalliset ja rahoitusriskit liittyvät hyväksytyyn yrityssaneerausohjelman lyhennysohjelman toteuttamiseen ja Takoman kykyyn hankkia riittävä rahoitus rahoittaakseen käyttöpääomatarpeensa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit. Liiketoiminnan volyymin kasvattaminen ja uusien asiakkaiden saaminen on kriittistä yhtiön heikon kannattavuuskehityksen korjaamiseksi ja maksuvalmiuden säilyttämiseksi. Heikentyneestä tilanteesta johtuen Takoma on aloittanut keskustelut päärahoittajien kanssa saneerausohjelman muutosten osalta ja katsauskaudella on päärahoittajien osalta sovittu yhden lyhennyserän siirrosta saneerausohjelman loppuun. Osavuoittainen selvitys on laadittu toiminnan jatkuvuuden oletusta noudattaen. Tämä edellyttää, että saneerausvelkojen lyhennysohjelman muutoksesta onnistutaan sopimaan päärahoittajien kanssa ja että suunnitellut tehostamistoimet saadaan toteutettua.

Takoman saneerausmenettelyn alettua tavarantoimittajien vaatimukset ennakkomaksuista vaikuttavat edelleen käyttöpääoman tarpeeseen. Mikäli asiakkaiden tai tavarantoimittajien käyttäytymisessä tapahtuu olennaisia negatiivisia muutoksia, on konkurssiriski edelleen olemassa.

Lähtöleveysuudessa Takoman toiminnalliset ja rahoitusriskit liittyvät hyväksytyyn yrityssaneerausohjelman lyhennysohjelman toteuttamiseen ja Takoman kykyyn hankkia riittävä rahoitus rahoittaakseen käyttöpääomatarpeensa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit. Emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintoveloitukset.

PÄÄOMAN HALLINTA

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa liiketoiminnan normaalit toimintaedellytykset sekä saneerausohjelman toteuttaminen. Konsernin oma pääoma oli katsauskauden lopussa -1,08 (0,23) milj. euroa.

Katsauskauden lopussa konsernin omavaraisuusaste oli -13,5 (2,2) %. Nettovelkaa laskettaessa pääomalainaa ei ole otettu velkoihin, koska se on saneerausohjelman mukaisesti korotonta.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

Maturiteettianalyysi	tasearvo	rahavirta	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
31/07/16						
Pääomalainat	1 515 235	1 515 235				1 515 235
Factoring-velka	51 323	51 323	51 323			
Saneerausvelat korolliset	2 162 127	2 415 358	451 288	1 021 569	770 437	172 063
Saneerausvelat korottomat	2 405 765	2 405 765	436 004	1 045 337	751 772	172 651
Rahoitusvelat yhteensä	6 134 450	6 387 681	938 616	2 066 906	1 522 209	1 859 949
Ostovelat ja muut velat	2 203 224	2 203 224	2 203 224			
Yhteensä	8 337 674	8 590 905	3 141 840	2 066 906	1 522 209	1 859 949
Maturiteettianalyysi	tasearvo	rahavirta	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
31/07/15						
Pääomalainat	1 305 235	1 305 235				1 305 235
Factoring-velka	220 579	220 579	220 579			
Saneerausvelat korolliset	2 403 688	2 662 909	417 946	958 621	1 278 640	7 702
Saneerausvelat korottomat	2 771 863	2 771 863	476 221	946 292	1 283 892	65 457
Rahoitusvelat yhteensä	6 701 366	6 960 585	1 114 746	1 904 913	2 562 533	1 378 394
Ostovelat ja muut velat	2 171 288	2 171 288	2 171 288			
Yhteensä	8 872 654	9 131 874	3 286 035	1 904 913	2 562 533	1 378 394

Nettovelkaantumisasasteet olivat seuraavat:

	31/07/16	31/07/15
Saneerausvelat korollinen	1 607 964	1 787 869
Korolliset rahoitusvelat	51 323	220 579
Velat saman konsernin yrityksille	1 521 436	1 673 092
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	-44 999	-44 999
Rahavarat	-436 175	-633 146
Nettovelat	2 699 549	3 003 395
Oma pääoma yhteensä	-1 080 388	230 844
Nettovelkaantumisaste (gearing)	n/a	n/a

25. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa on esitetty rahoitusvarojen ja -velkojen erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja. Konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista on kuvattu alla.

Rahoitusvarat	Liitetieto	Kirjanpitoarvo 31.7.2016	Käypä arvo 31.7.2016	Kirjanpitoarvo 31.7.2015	Käypä arvo 31.7.2015
Muut rahoitusvarat	15	26 084	26 084	31 643	31 643
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	1 037 291	1 037 291	982 988	982 988
Rahavarat	19	436 175	436 175	633 146	633 146
Rahoitusvelat					
Factoring-velka	22	51 323	51 323	220 579	220 579
Saneerausvelat	23	4 013 728	3 829 726	4 559 732	4 369 610
Saneerausvelat konserniyrityksille	23	554 163	491 100	615 819	550 668
Ostovelat ja muut velat	23	620 900	620 900	712 828	712 828
Emoyhtiön laina	23	967 273	967 273	1 057 273	1 057 273

OSAKESIJOITUKSET

Myytavissä olevat muut rahoitusvarat koostuvat kotimaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenoon, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälillä sijoittuvien erilaisten arvioiden toennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Noteeraamattomille osakkeille ei ole toimivia markkinoita.

JOHDANNAISET

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä tilikauden päätymispäivän markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimuksen käypä arvo on määritetty tulevien kassavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaisso-
pimuksen.

PANKKILAINAT JA SHEKKITILILUOTTO

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä markkinakorosta, johon on lisätty yrityskohtainen, maturiteetin mukainen riskipreemio 0,4-8,00 % p.a. Pankkilainojen käyvän arvon määrittämiseen käytetyt diskonttauskorot ovat keskimäärin 3,5 % (3,6 %).

RAHOITUSLEASINGVELAT

Käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa vastaavien vuokrasopimusten/lunastussopimusten korkoa.

MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Muiden kuin johdannaisso-
pimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjapitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjapitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUISTA RAHOITUSVAROISTA JA -VELOISTA

Konserni on 1.11.2009 alkaen soveltanut IFRS 7:n muutosta, joka koskee käypään arvoon arvostettavia rahoitusinstrumentteja. Uusien vaatimusten mukaan käyvät arvot esitetään seuraavien käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti:

- Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.
- Tason 2 käyvät arvot perustuvat muihin syöttötietoihin kuin tason 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti.
- Tason 3 käyvät arvot perustuvat hankintahintaan, koska niihen käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

Seuraavassa taulukossa esitetään tasolle 3 kuuluvien instrumenttien muutokset 1.11.2015-31.7.2016.

	Muut rahoitusvarat			
Alkusaldo	28 643			
Ostot	0			
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot ja tappiot	-2 559			
Loppusaldo	26 084			
31/07/16	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Kaupankäyntijohdannaiset				
Suojaukseen käytettävät johdannaiset				
Muut rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit			26 084	26 084
Varat yhteensä			26 084	26 084
Velat				
Valuuttatermiinit suojauslaskennassa	0			0
Koronvaihtosopimukset	0			0
Velat yhteensä	0			0

Seuraavassa taulukossa esitetään tasolle 3 kuuluvien instrumenttien muutokset 1.11.2014-31.7.2015.

	Muut rahoitusvarat			
Alkusaldo	31 643			
Ostot	0			
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot ja tappiot	0			
Loppusaldo	31 643			
31/07/15	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Kaupankäyntijohdannaiset				
Suojaukseen käytettävät johdannaiset				
Muut rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit			31 643	31 643
Varat yhteensä			31 643	31 643
Velat				
Valuuttatermiinit suojauslaskennassa	0			0
Koronvaihtosopimukset	0			0
Velat yhteensä	0			0

26. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	31/07/16	31/07/15
Poistot	487 980	490 583
Arvonalentumiset	0	0
Myyntivoitot ja -tappiot	-5 441	0
Muut maksutapahtumattomat liiketoimet	0	0
Yhteensä	482 539	490 583

27. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni on pääsääntöisesti vuokrannut käyttämänsä tuotanto- ja toimistotilat.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Konserni vuokralle ottajana	31/07/16	31/07/15
Yhden vuoden kuluessa	307 160	298 936
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 228 639	499 043
Yli viiden vuoden kuluttua	435 143	0
Yhteensä	1 970 942	797 979

Vuokrasopimusten pituudet on muutamasta kuukaudesta kuuteen vuotta. Normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimukset ovat sidottuja elinkustannusindeksiin.

Tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 383 (1573) tuhatta euroa. Konserni on kirjannut käyttämättömien tilojen vuokravastuut tulokseen ja taseen varauksiin. Vuokramenojen kasvu aiheutuu pääosin lopetettujen yksiköiden vuokravaruudesta.

Konserni on antanut vuokraamansa tarpeettomat toimisto- ja verstaattilat vuokralle. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi 12 kuukauden irtisanomisajalla. Ei purettavissa olevan muun vuokrasopimuksen perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:

Konserni vuokralle antajana	31/07/16	31/07/15
Yhden vuoden kuluessa	14 494	14 494
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	0
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
Yhteensä	14 494	14 494

28. EHDOLLISET VELAT JA HANKINTASITOUKUKSET

Vakuudet	31/07/16	31/07/15
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	8 000 000	8 000 000
Takaukset	30 000	30 000
Takaisinostositoumukset	0	0
Pantit	0	0
Pantatut tytäryhtiöosakkeet	4 831 642	4 848 642
Factoring-velan vakuutena olevien saamisten kirjanpitoarvo	139 563	308 523

RIITA-ASIAK JA OIKEUDENKÄYNNIT

Takoma Oyj:llä on yksi oikeudenkäynti. Yhtiön edustajan Keski-Euroopassa toiminut yritys on esittänyt vaatimuksen menetettyjen provisioiden ja kulujen osalta, kun Takoma-konserni hakeutui saneerausmenettelyyn, mikä on vaikuttanut Deca Setin pääsyä myyntitavoitteisiin. Vaatimus on noin 240 tuhatta euroa. Takoman näkemyksen mukaan vaatimus on perusteeton eikä Takomalle tulisi sopimukseen perustuen tulla korvausvelvoitteita kuin korkeintaan vähäisten todellisten kulujen osalta, joten yhtiö on varautunut vahingonkorvauksiin 17 tuhannen euron määrästä.

Takoma Oyj on vastaanottanut tilikauden päättymisen jälkeen Verohallinnolta selvityspyynnön liittyen mahdolliseen arvonlisäveron maksuunpa-

noon. Selvityspyynnö liittyvät vuosien 2012 ja 2013 kuluveloituksiin. Yhtiö antoi vastineen asiassa. Verohallinto teki päätöksen arvonlisäveron maksuunpanematta jättämisestä.

MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konsernin muista vuokrasopimuksista johtuvat vuokravastuut on esitetty liitetiedossa 27. Muut vuokrasopimukset.

29. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Takoma-konsernin lähipiiriin kuuluvat emo Panostaja Oyj tytäryrityksiin sekä Takoman tytäryritykset. Lähipiiriin luetaan myös hallitus ja konsernin muu johto perheenjäsenineen.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat

	Kotimaa	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus
Takoma Oyj	Suomi	Tampere	
Takoma Gears Oy	Suomi	Tampere	100%
Takoma Norge AS	Norja	Sonde	100%

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat: Tilikausilla 2015 ja 2016 ei ollut lähipiiritapahtumia.

Johdon työsuhte-etuudet

Palkat ja palkkiot	31/07/16	31/07/15
Toimitusjohtaja Ilkka Miettinen 28.2.2015 saakka	0	51 724
Toimitusjohtaja Lasse Mannola 1.3.2015-11.8.2015	0	68 600
Toimitusjohtaja Jari Lilja 3.8.2015 lähtien	83 213	0
Toimitusjohtajan suoriteperusteinen työnantajan lakisääteinen eläkemeno	15 261	22 067
Lisäeläketurvan suoriteperusteinen meno (14.2.2014 asti)	0	0
Yhteensä	15 261	22 067
Hallituksen jäsenet		
Esa Pyöriä	13 500	13 500
Harri Launonen	0	4 500
Harri Kumpu	13 500	13 500
Muu Johto	0	0
Muun johdon suoriteperusteinen työnantajan lakisääteinen eläkemeno	0	0

Yhtiöön tai sen kanssa samassa konsernissa olevaan yhtiöön työ- tai palvelusuhteessa olevalle hallituksen jäsenelle ei makseta palkkiota.

30. TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeiset tapahtumat on esitetty toimintakertomuksessa.

EMOYHTIÖN

tuloslaskelma (FAS)

	Liite	1.11.2015-31.7.2016	1.11.2014-31.7.2015
Liikevaihto		240 427	217 775
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1.	5 441	5 000
Materiaalit ja palvelut		0	0
Henkilöstökulut	1.2.	94 994	101 232
Poistot ja arvonalentumiset	1.3.	2 612	3 185
Liiketoiminnan muut kulut	1.4.	174 651	220 271
Liikevoitto		-26 390	-101 913
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5.	-2 664 671	-30 989
Voitto ennen satunnaisia eriä		-2 691 061	-132 901
Satunnaiset erät			
Muut satunnaiset tuotot ja kulut	1.6.	0	250 000
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-2 691 061	117 099
Tilinpäätössiirrot	1.7.	0	0
Tuloverot		0	0
Tilikauden voitto		-2 691 061	117 099

Sijoitusten arvonalennus esitetty rahoitustuotot ja -kulut erässä, luottotappiot liiketoiminnan muissa kuluissa.

EMOYHTIÖN

tase (FAS)

	Liite	31/07/16	31/07/15
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat	2.1.		
Aineettomat hyödykkeet		1 008	4 502
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		2 200 001	4 831 642
Muut sijoitukset		26 084	31 643
Pysyvät vastaavat yhteensä		2 227 093	4 867 788
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	2.2.	226 550	231 752
Rahat ja pankkisaamiset		10 562	18 540
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		237 112	250 292
Vastaavaa yhteensä		2 464 206	5 118 079
Vastattavaa			
Oma pääoma	2.3.		
Osakepääoma		939 856	939 856
Ylikurssirahasto		370 033	370 033
Vararahasto		51 816	51 816
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		4 969 207	4 969 207
Edellisten tilikausien voitto		-4 275 973	-4 291 846
Tilikauden voitto		-2 691 061	117 099
Oma pääoma yhteensä		-636 123	2 156 164
Vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka			
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.4.	2 187 554	2 011 223
Lyhytaikainen vieras pääoma	2.5.	912 774	950 692
Vieras pääoma yhteensä		3 100 328	2 961 915
Vastattavaa yhteensä		2 464 206	5 118 079

EMOYHTIÖN

rahavirtalaskelma (FAS)

	1.11.2015-31.7.2016	1.11.2014-31.7.2015
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto	-2 691 061	117 099
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	2 612	3 185
Alaskirjaukset	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	-250 000
Rahoitustuotot ja -kulut	2 664 671	30 989
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-5 441	0
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0	0
Muut oikaisut	0	0
Käyttöpääoman muutokset:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-57 439	66 657
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-19 064	-303 808
Maksetut korot ja maksut	-147	-2 332
Saadut korot	6	248
Maksetut verot	0	0
Liiketoiminnan rahavirta	-105 863	-337 964
Investointien rahavirta		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	5 441	0
Tytäryritysten myynnin luovutustulot	0	17 000
Muiden osakkeiden myynnin luovutustulot	2 559	0
Pitkäaikaisten konsernilainasaamisten muutos	0	-160 000
Saadut osingot	0	0
Investointien rahavirta	8 000	-143 000
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainasaamisten muutos	0	250 000
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0	244 285
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-3 301	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	0
Pitkäaikaisten lainojen muutos	75 377	-31 559
Rahoituksen rahavirta	72 077	462 726
Rahavarojen muutos	-25 786	-18 237
Rahavarat tilikauden alussa	36 348	36 777
Rahavarat tilikauden lopussa	10 562	18 540

EMOYHTIÖN VÄLITILINPÄÄTÖKSEN laadintaperiaatteet

Takoma on suomalaisen konepajakonsernin emoyhtiö. Yhtiö on tunnettu aikaisemmin toiminimellä Suomen Helasto Oyj. Toimintamen ja toimialan muutos Takoma Oyj:ksi on rekisteröity kaupparekisteriin 1.11.2007. Yhtiöllä on yksi osakesarja ja sen osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä kaupankäyntitunnuksella ”TAM1V”. Takoman suurin osakkeenomistaja on Panostaja Oyj, kotipaikka Tampere. Takoma -konserni kuuluu Panostaja -konserniin.

Jäljennös Takoman konsernivälitilinpäätöksestä on saatavissa Internetosoitteesta www.takoma.fi tai Takoma Oyj:n pääkonttorista osoitteesta c/o Takoma Gears Oy, Vanhantalon tie 3, 39700 Parkano. Jäljennös Panostajan konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.panostaja.fi tai Panostaja Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Kalevantie 2, 33100 Tampere.

TOIMINNAN JATKUVUUS

Tilinpäätös osatilikaudelta on korvattu terminologisista syistä sanalla välitilinpäätös. Tilintarkastamaton välitilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuden oletusta noudattaen. Tämä edellyttää, että saneerausvelkojen lyhennysohjelman muutoksesta onnistutaan sopimaan päärahoittajien kanssa ja että suunnitellut tehostamistoimet saadaan toteutettua.

Pirkanmaan käräjäoikeus hyväksyi Takoma Oyj:n sekä Takoma Gears Oy:n yrityssaneerausohjelmat 30.9.2014. Saneerausohjelmassa Takoma Gears Oy:n saneerausvelkoja ei leikattu lainkaan, koska saneerausohjelmaehdotuksessa esitettiin perustellusti, että Takoma Gears Oy pystyy maksamaan kaikki saneerausvelkansa sekä toiminnan kehittämiseen tarvittavat investoinnit tulorahoituksellaan sekä osin uusia luottoja nostamalla konerahoitustarpeisiin. Takoma Oyj:n saneerausvelkoja leikattiin 35 % ja sen saneerausvelkojen hoito perustuu konkurssiin asetettujen tytäryhtiöiden konkurssipesien jako-osuuksiin tai muuhun rahoitukseen. Yhtiö ei voi jakaa osinkoa tai antaa pääomanpalautusta, kunnes saneerausohjelma on päättynyt. Saneerausohjelman valvojaksi on asetettu asianajaja Jussi Laakkonen Asianajotoimisto Fennolaw Oy:stä.

Liiketoiminnan volyymin kasvattaminen ja uusien asiakkaiden saaminen sekä oman toiminnan edelleen tehostaminen on kriittistä yhtiön selviämiseksi saneerausohjelmasta. Heikentyneestä tilanteesta johtuen Takoma on aloittanut keskustelut päärahoittajien kanssa saneerausohjelman muutosten osalta ja katsauskaudella on päärahoittajien osalta sovittu yhden lyhennyserän siirrosta saneerausohjelman loppuun.

Takoman emoyhtiön saneerausohjelman toteuttaminen edellyttää Takoma Gears Oy:n kykyä maksaa saneerausohjelman puitteissa määritellyt hallintopalvelueloitukset.

Katsauskauden aikana Takoma konsernin ulkopuolisia saneeraus-

velkoja on lyhennetty 0,44 miljoonaa euroa. Seuraava saneerausohjelman mukainen lyhennyspäivä on 30.9.2016. Takoma Oyj:n saneerausohjelma päättyy 31.12.2022 ja Takoma Gears Oy:n 31.3.2021.

Välitilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

LIIVEVAIHTO

Yhtiön liikevaihto käsittää konsernin sisäisiä hallintopalvelutuotoja.

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat:

Raskaat koneet	10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25 vuotta
Kevyet koneet, laitteet ja kalusto	5 vuotta
Atk-laitteet	3-5 vuotta
Atk-ohjelmat	5 vuotta

ELÄKKEET

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevuokitusyhtiöissä.

EDELLISEN TILIKAUDEN VERTAILUKELPOISUUS

Katsauskauden ja edellisen katsauskauden luvut ovat vertailukelpoisia keskenään.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUNTAMINEN

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräisiksi välitilinpäätöspäivän kurssiin.

TULOSLASKELMAN

liitetiedot, emoyhtiö

1.1. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	1.11.2015- 31.7.2016	1.11.2014- 31.7.2015
Käyttöomaisuuden myyntituotot	5 441	0
Muut	0	5 000
Yhteensä	5 441	5 000

1.2. HENKILÖSTÖKULUT

	1.11.2015- 31.7.2016	1.11.2014- 31.7.2015
Palkat ja palkkiot	82 297	88 664
Eläkekulut	9 691	10 791
Muut henkilösivukulut	3 007	1 778
Yhteensä	94 994	101 232

Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet *	82 297	88 664
* Vuosi 2014 sisältää toimitusjohtajan irtisanomisajan palkan ja irtisanomiskorvauksen		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	1	1

1.3. POISTOT JA ARVONALENNUKSET

	1.11.2015- 31.7.2016	1.11.2014- 31.7.2015
Poistot aineettomista oikeuksista	2 612	3 185
Poistot rakennuksista ja rakennelmista	0	0
Poistot koneista ja kalustosta	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Yhteensä	2 612	3 185

1.4. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	1.11.2015- 31.7.2016	1.11.2014- 31.7.2015
Vuokrat	6 424	10 379
Ulkopuoliset palvelut	83 609	125 775
Markkinointi- ja matkakulut	3 143	6 216
Myyntin luottotappiot	0	0
Lainasaamisten luottotappio	0	0
Muut kuluerät	81 475	77 900
Yhteensä	174 651	220 271

1.5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	1.11.2015- 31.7.2016	1.11.2014- 31.7.2015
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä		
Muilta	0	0
Osinkotuotot yhteensä	0	0

Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2 701	3 502
Muilta	6	248
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	2 707	3 749

Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	2 707	3 749
---	--------------	--------------

Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	29 356	26 462
Muille	6 381	8 276
Arvonalennus pysyvistä vastaavista	2 631 641	0
Korkokulut yhteensä	2 667 379	34 738

Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	2 667 379	34 738
--	------------------	---------------

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-2 664 671	-30 989
--	-------------------	----------------

1.6. SATUNNAISET ERÄT

	1.11.2015- 31.7.2016	1.11.2014- 31.7.2015
Satunnaiset kulut/konserniavustus	0	0
Satunnaiset tuotot/saneeraus	0	250 000
Yhteensä	0	250 000

1.7. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

	1.11.2015- 31.7.2016	1.11.2014- 31.7.2015
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	0	0

TASEEN

liitetiedot, emoyhtiö

2.1. PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.11.2015	232 085	0	232 085
Lisäykset	0		0
Vähennykset	0		0
Siirrot erien välillä	0		0
Hankintameno 31.7.2015	232 085	0	232 085
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.11.2015	-228 464	0	-228 464
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0		0
Tilikauden poisto	-2 612		-2 612
Arvonalennukset	0		0
Kertyneet poistot 31.7.2016	-231 076	0	-231 076
Kirjanpitoarvo 31.7.2016	1 008	0	1 008
Kirjanpitoarvo 31.10.2015	3 621	0	3 621
Sijoitukset	Osakkeet konserniyritykset	Muut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.11.2015	4 831 642	28 643	4 860 285
Lisäykset			0
Vähennykset	-2 631 641		-2 631 641
Arvonalennus	0	-2 559	-2 559
Siirrot erien välillä			
Kirjanpitoarvo 31.7.2016	2 200 001	26 084	2 226 085
Kirjanpitoarvo 31.10.2015	4 831 642	28 643	4 860 285
Konserniyritykset	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %
Takoma Gears Oy	Tampere	100	100
Takoma Norge AS	Sonde	100	100

2.2. LYHYTAIKAISET SAAMISET

	31/07/16	31/07/15
Saamiset muilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	44 999	44 999
Muut saamiset	0	6 573
Siirtosaamiset	11 598	15 884
Yhteensä	56 597	67 456
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	102 727	0
Muut saamiset	64 525	160 000
Korkosaamiset	2 701	4 296
Siirtosaamiset	0	0
Yhteensä	169 953	164 296
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	226 550	231 752

2.3. OMA PÄÄOMA

	31/07/16	31/07/15
Osakepääoma 1.11.	939 856	939 856
Osakepääoma 31.7.	939 856	939 856
Vararahasto 1.11.	51 816	51 816
Vararahasto 31.7.	51 816	51 816
Ylikurssirahasto 1.11.	370 033	370 033
Ylikurssirahasto 31.7.	370 033	370 033
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.11.	4 969 207	4 969 207
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.7.	4 969 207	4 969 207
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.11.	-4 275 973	-4 291 846
Konserniavustusten peräytys	0	0
Konserniyhtiöiden palveluveloitukset	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.7.	-4 275 973	-4 291 846
Tilikauden tulos	-2 691 061	117 099
Oma pääoma yhteensä	-636 123	2 156 164
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.7.		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4 969 207	4 969 207
Voitto edellisiltä tilikausilta	-4 275 973	-4 291 846
Tilikauden tulos	-2 691 061	117 099
Yhteensä	-1 997 828	794 459
Osakeyhtiölain 20:23 §:n mukainen selvitys oman pääoman lisäyksistä:		
Oma pääoma yhteensä	-636 123	2 156 164
Pääomalainat	1 515 235	1 305 235
OYL 20:23 §:n mukainen oma pääoma	879 112	3 461 400

2.4. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

	31/07/16	31/07/15
Pääomalaina	1 515 235	1 305 235
Saneerausvelka konserniyrityksille	116 982	136 479
Muut pitkäaikaiset velat konserniyrityksille	270 000	270 000
Saneerausvelka vakuudellinen	26 405	30 806
Saneerausvelka vakuudeton	258 932	268 702
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 187 554	2 011 223

PÄÄOMALAINAN EHDOT

Pääomalaina on vakuudeton ja 9.12.2013 alkaen koroton ja se voidaan maksaa pois ainostaan, jos saneerausohjelman kaikki muut velvoitteet on maksettu pois. Laina eräännyy 30.6.2022. Mikäli yli 50 % velallisen osakekannasta vaihtaa omistajaa tai velallinen myy liiketoimintaansa harjoittavat tytäryhtiönsä, eräännyvät velan pääoma ja ennen 9.12.2013 ketyneet korot maksettavaksi seitsemä (7) päivän kuluessa edellä mainitusta omistusmuutoksesta.

2.5. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

	31/07/16	31/07/15
Ostovelat	62 525	73 941
Saneerausvelka vakuudellinen	4 401	4 401
Saneerausvelka vakuudeton	20 329	31 131
Muut velat	22 415	7 545
Siirtovelat	162 319	137 319
Yhteensä	271 989	254 337
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	8 561	8 561
Korkovelat	155 829	121 399
Konsernilainat	429 911	519 911
Saneerausvelat	19 497	19 497
Siirtovelat	26 986	26 986
Yhteensä	640 785	696 355
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	912 774	950 692
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat henkilöstökuluista.		
Vakuudet ja vastuusitoumukset		
Annetut vakuudet		
Pantatut talletukset	0	0
Pantatut tytäryhtiöosakkeet	2 200 001	4 831 642
Vuokra- ja leasingvastuista maksettavat määrät		
Leasingvastuut		
eräännyy vuoden kuluessa	0	0
eräännyy yli vuoden kuluessa	0	0

Yhtiö toimii Takoma Gears Oy:n toimitilassa.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN

päiväys ja allekirjoitukset

TAMPEREELLA 26. PÄIVÄNÄ SYYSKUUTA 2016

Tapio Tommila
Hallituksen puheenjohtaja

Miikka Laine
Hallituksen varapuheenjohtaja

Harri Kumpu

Esa Pyöriä

Jari Lilja
Toimitusjohtaja

OSAKKEET

ja osakkeen omistajat

Suurimmat osakkeenomistajat 31.7.2016			
		Osakkeita	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1	Panostaja Oyj	9 876 899	63,05
2	Korhonen Kimmo Rauno Iisak	1 039 072	6,63
3	Treindex Oy	865 389	5,52
4	4Capes Oy	400 000	2,55
5	Virtanen Ari Tapani	312 463	1,99
6	Heikkilä Aimo Jyrki Aulis	205 045	1,31
7	Sjöblom Katri	144 751	0,92
8	Koskelainen Timo Juhani	125 000	0,80
9	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	110 700	0,71
10	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera	75 000	0,48
10 suurinta yhteensä		13 154 319	84,03%
Muut		2 499 828	15,97%
Yhteensä		15 654 147	100,00%

Osaomistuksen jakautuminen 31.7.2016				
Osakkeita / osakkeenomistaja	Omistajien lkm	Osuus omistajista	Osakkeita	Osuus osakkeista ja äänistä
	kpl	%	kpl	%
1–100	181	15,98%	13 079 319	83,50%
101–1 000	586	51,72%	1 262 162	8,06%
1 001–10 000	307	27,10%	1 031 096	6,58%
10 001–100 000	50	4,41%	271 443	1,73%
100 001–	9	0,79%	10 127	0,06%
Yhteensä	1 133	100,00%	15 654 147	99,94%
joista hallintarekisteröityjä	5		22 769	0,15%
Yhteistilillä			10 119	0,06%
Liikkeeseenlaskettu määrä			15 664 266	100,00%

Omistajaryhmät 30.7.2016	Omistajia	Hallintarekisteröityjä	Osuus omistajista, %	Osakkeita	Osuus osakkeista, %
Yritykset yhteensä	45		3,97%	1 464 404	9,35%
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset yhteensä	7		0,62%	10 023 299	63,99%
Julkisyhteisöt yhteensä	2		0,18%	75 100	0,48%
Kotitaloudet yhteensä	1 072		94,62%	4 064 117	25,95%
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt yhteensä	2		0,18%	1 028	0,01%
Ulkomaat yhteensä	5		0,44%	3 430	0,02%
Yhteistilillä				10 119	0,06%
Yhteensä	1 133	22 769	100,00%	15 664 266	100,00%

TAKOMA OYJ

Vanhantalontie 3, 39700 Parkano | www.takoma.fi | sales@takoma.fi | keskus: 020 1847 500